

KULTŪROS IR MENO POLITIKOS FORMAVIMO DARBO GRUPĖS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2024 m. birželio d. Nr.

Posėdžio data: 2024 m. Birželis 18 d. nuo 10.00 val. iki 11.15 val. (nuotoliniu būdu).
Posėdžio pirmininkas – Lina Šukytė-Korsakė, Klaipėdos miesto savivaldybės vicemerė.
Posėdžio sekretorė – Lena Urbonavičiūtė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vyr. specialistė.

Dalyvavo (darbo grupės nariai):

1. Lina Šukytė-Korsakė – Klaipėdos miesto savivaldybės vicemerė;
2. Paulius Ignatavičius – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vedėjas;
3. Loreta Jonavičienė – Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Klaipėdos fakulteto dekanė;
4. Daiva Kšaniienė – Klaipėdos kultūros magistrė, profesorė, muzikologė;
5. Bartas Markevičius – VšĮ „Lietuvos marinistinės kultūros išsaugojimo centras“ direktorius;
6. Tomas Juočys – Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos Kultūros, švietimo ir sporto komiteto narys;
7. Ugnius Radvila – Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys;
8. Vasilijus Safronovas – VšĮ Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto direktorius, profesorius;
9. Laura Juchnevič – Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos direktorė;
10. Arūnas Sakalauskas – Vilniaus dailės akademijos Klaipėdos fakulteto profesorius;
11. Olga Žalienė – Lietuvos jūrų muziejaus direktorė.

Kiti dalyviai:

1. Mantas Macikas – Klaipėdos miesto savivaldybės mero patarėjas;
2. Germinta Patašiūtė – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vyr. specialistė;
3. Martynas Vainorius – portalo „Atvira Klaipėda“ žurnalistas.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Klaipėdos kultūros strategijos projekto peržiūrėjimo.
2. Dėl kultūros ir meno projektų dalinio finansavimo tvarkos aprašo peržiūrėjimo.
3. Kiti klausimai.

Pridedama medžiaga:

Kultūros ir meno projektų finansavimo tvarkos aprašo aktuali redakcija –

<https://www.klaipeda.lt/data/public/uploads/2023/11/dalinio-finansavimo-tvarka-2023-10-26-nr.-t2-294.pdf>

Atlikto kultūros ir meno projektų audito ataskaita (ir rekomendacijos) –

https://www.klaipeda.lt/data/public/uploads/2024/06/ataskaita_siuntimui.pdf

Pridedamas atnaujintas strategijos projektas.

1. **SVARSTYTA. Dėl Klaipėdos kultūros strategijos projekto peržiūrėjimo.**
Lina Šukytė-Korsakė pristatė posėdžio darbotvarkę.

Paulius Ignatavičius pristatė Neringos Poškutės-Jukumienės pateiktus pasiūlymus. Taip pat pasiūlė Klaipėdos kultūros ir meno politikos formavimo darbo grupei (toliau – Darbo grupė) organizuoti pasitarimus du kartus į ketvirtį.

Bartas Markevičius siūlė formuluoti ne kaip dažnai susitikti, o ieškoti, kokia tų susitikimų prasmė. Norėtų išgirsti miesto matymą, kad būtų lengviau teikti pasiūlymus. Klaipėdos kultūros strategija turi derėti su miesto kultūriniu gyvenimu ir kitais strateginiais dokumentais.

Olga Žalienė pritarė Barto Markevičiaus mintims, siūlė į miesto strategiją pažiūrėti kitu kampu, su jūriniu fonu. Pirmiausia reikia kalbėtis su miesto valdžia, miesto pozicijos, kaip jie mato kultūrą savo mieste. Reikia aiškios miesto pozicijos (vicemerės, mero patarėjo, skyriaus vedėjo pozicijos). Išgirdus miesto pozicijas, miesto kryptis, rinktis meno, kultūros bendruomenėse, dalyvauti kultūros strategijos kūrime.

Ugnius Radvila pasiūlė įvertinti situaciją „visais kampais“, kas pasiekta/nepasiekta, kas pasiteisino ir padarius rimtą analizę, nusistatyti kryptį.

Mantas Macikas minėjo, kad su Pauliumi Ignatavičiumi svarsto atlikti kultūros lauko tyrimą, įvertinti kultūros situaciją, paslaugų kokybę, miestiečių pasitenkinimą.

Olga Žalienė sutiko, kad kultūra turi būti orientuota į miestiečius, tačiau būtina atlikti ne tik miestiečių (visuomenės) ir kultūros lauko poreikį.

Laura Juchnevič, peržiūrėjusi Klaipėdos kultūros strategiją pasigedo rašytojų, taip pat Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos, trūksta veikėjų Klaipėdos kultūros lauke. Kultūros strategija turi būti kuriama nuo analizės ir veikėjų.

Vasilijus Safronovas minėjo, kad svarbu posėdžių planavimas (posėdžio laiką, datą ir vietą norėtusi žinoti ne prieš savaitę). Priminė Darbo grupei, kad sutikdami joje dirbti, kolegos jau žinojo, kad jų balsas – patariamasis, todėl nebūtinai visais atvejais į jį turi būti atsižvelgiama. Tačiau norėtų, kad visi Darbo grupės protokolai, ir tie, kuriuose svarstomas kultūros ir meno projektų dalinis finansavimas, būtų vieši. Buvo pasiūlyta paanalizuoti jau esamus kultūros lauko tyrimus, rasti, kas Klaipėdoje blogai, o kas gerai. Klaipėdos kultūros strategijos projektas orientuotas 10-čiai metų, strategija dar nepatvirtinta. Laikas spaudžia, planuojant papildomus kultūros lauko tyrimus, būtina į tai atsižvelgti. Pasiūlė, kad Darbo grupė galėtų pasiskirstyti grupelėmis, kad darbas vyktų nuosekliai. Dėl dalinio finansavimo tvarkos aprašo atnaujinimo, būtina pasidaryti namų darbus, pateikti pasiūlymus ir susitikti diskusijoms.

2. SVARSTYTA. Dėl kultūros ir meno projektų dalinio finansavimo tvarkos aprašo peržiūrėjimo.

Paulius Ignatavičius pristatė audito rekomendacijas. Pagal audito išvadas ir rekomendacijas, jis bus koreguojamas. Bus nustatyta konkreti suma, kuria įsigyjamas ilgalaikis turtas (499,99 Eur), prie draudžiamųjų išlaidų įtraukti alkoholinius gėrimus, automobilių remontą; patikslinti nuostatą dėl projekto dalyvio maitinimui skirtų lėšų; nustatyti reikalavimą grąžinti lėšas, viršijusias nustatytus administracinių, nenumatytų, komandiruočių ir maitinimo išlaidų nustatytus dydžius; bus nustatytos proporcingos poveikio priemonės dėl vėlavimo pateikti ataskaitas.

Ugnius Radvila priminė, kad tvarkos aprašą keisti ir teikti turės Kultūros skyrius. Terminas aprašo derinimui, rugsėjo mėnuo. Kultūros strategijos peržiūrai yra gausybė informacijos ją reikia atsirinkti ir dirbti.

Olga Žalienė pritarė, kad tvarkos aprašą rengs Kultūros skyrius ir Savivaldybė, bet ir Darbo grupė norėtų teikti konsoliduotus pasiūlymus raštu. Siūlyta pakeisti nuostatą, kad dalinio finansavimo protokolai būtų skelbiami viešai.

Vasilijus Safronovas pasiūlė visas pastabas ir pasiūlymus dėl tvarkos aprašo koregavimo, sudėti į dokumentą ir teikti darbo grupei derinimui.

NUTARTA:

1. Darbo grupės rekomendacijas dėl Kultūros ir meno projektų dalinio finansavimo tvarkos aprašo koregavimo teikti raštu Kultūros skyriui.

2. Dėl Kultūros strategijos projekto peržiūrėjimo siūloma pasidalinti į mažesnes grupes pagal interesų lauką ir pateikti siūlymus dėl kultūros strategijos kituose Darbo grupės posėdžiuose.

Posėdžio pirmininkė

Lina Šukytė-Korsakė

Posėdžio sekretorė

Lena Urbonavičiūtė

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KULTŪROS 2017–2030 METŲ STRATEGIJA

ATNAUJINTA 2023-2030 METAMS

I SKYRIUS. ĮVADAS

1. Kodėl buvo reikalinga atnaujinti Klaipėdos miesto savivaldybės kultūros strategiją 2017-2030 metams?

Priėmus Klaipėdos miesto savivaldybės kultūros strategiją 2017-2030 metams (toliau – Strategija), 2017-2022 m. laikotarpiu įvyko svarbių pokyčių Klaipėdos miesto, nacionaliniame bei pasauliniame kontekstuose, kurie lėmė poreikį atnaujinti Strategiją. Strategija rengta Klaipėdos miesto savivaldybei dalyvaujant konkurse dėl Europos kultūros sostinės titulo ir buvo glaudžiai susieta su paraiškos „Klaipėda – Europos kultūros sostinė 2022 m.“ siekiais ir idėjomis. Kadangi finansavimas Europos kultūros sostinei nebuvo gautas, kai kurie Strategijos elementai prarado savo aktualumą. Minėtu laikotarpiu taip pat prasidėjo pasaulinė Covid-19 pandemija, ženkliai paveikusi ir kultūros bei kūrybinį sektorių, buvo priimti nauji strateginiai miesto ir šalies lygmens dokumentai, į kuriuos Strategija turėtų atsižvelgti, keitėsi miesto socio-demografinė situacija, bei įvyko svarbių geopolitinių pokyčių, pakeitusių bendradarbiavimo kryptis kultūros srityje.

Visi šie veiksniai lėmė poreikį permąstyti ir atnaujinti Strategijoje numatytas kryptis, tikslus, uždavinius bei priemones. Žemiau pateikiamas Strategijos tekstas yra atnaujintas pagal susiklosčiusią situaciją iki 2023 metų ir pakoreguotas jos kryptis, tikslus, uždavinius bei priemones.

2. Kodėl mums reikalinga kultūros strategija iki 2030 metų?

Klaipėdos miesto savivaldybės taryba 2015 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T2-7 patvirtino Klaipėdos miesto savivaldybės 2015–2020 metų kultūros kaitos gaires, kurių priemonės buvo integruotos į ilgalaikį Klaipėdos miesto savivaldybės 2013–2020 metų strateginį plėtros planą (toliau – SPP). Politikų apsisprendimas du kartus padidinti finansavimą kultūrai padrąsino kultūrinę bendruomenę naujiems ambicingiems projektams: parengta paraiška ir laimėtas konkursas „Lietuvos kultūros sostinė 2017“, parengta paraiška ir laimėtas pirmas etapas 2022 m. Europos kultūros sostinės titului gauti. Suaktyvėjusi miesto bendruomenė įpareigojo permąstyti kultūros situaciją mieste ir ieškoti ambicingesnių kultūros strategijos scenarijų.

Kultūros, kaip efektyvaus įrankio siekiant tvaraus miesto vystymosi, vaidmuo pripažintas ir skirtinguose Klaipėdos miesto savivaldybės strateginiuose dokumentuose. Kultūra ir menas yra svarbus įrankis subalansuotai miesto plėtrai, priemonė, turinti įtakos miesto pokyčiams įvairiose

miesto gyvenimo srityse – tiek ekonominėje, tiek socialinėje, tiek demografinėje. Kultūra ir menas provokuoja ir priverčia keisti nusistovėjusią gyvenimo tvarką, padeda įsitraukti bendruomenei į miesto gyvenimo ir pokyčių procesus, yra svarbi visapusės miesto kokybės ir proveržio dalis.

Klaipėdos SPP kultūrai numatytas svarbus vaidmuo prisidedant prie veržlios, sumanios ir įtraukios Klaipėdos iki 2035 m. kūrimo. Kultūros sritis SPP tiesiogiai įtraukiama II prioriteto 2.1. tikslą „Stiprinti Klaipėdos kultūros ir kūrybos sektoriaus ekosistemos tvarumą“. Kultūra įtraukiama ir kituose SPP uždaviniuose susijusiuose su turizmo plėtra, etninės kultūros populiarinimu, bei jūrine kultūra. Jūrinė kultūra yra pabrėžiama ne tik SPP, bet ir kituose miesto strateginiuose dokumentuose (pvz., Klaipėda 2030: ekonominės plėtros strategijoje, Klaipėdos regiono turizmo rinkodaros 2016-2022 m. strategijoje, Darnaus jūros ir pakrančių turizmo veiksmų plane), kuriuose pabrėžiamas jūrinės kultūros potencialas prisidėti prie turizmo, ekonomikos bei krašto išskirtinio identiteto vystymo.

Klaipėdos miesto integralioje proveržio strategijoje – Klaipėdos ekonominės plėtros strategija 2030 metams – kūrybinė ekonomika taip pat vaidina svarbų vaidmenį. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, nors per pastarąjį dešimtmetį bendras gyventojų skaičius Klaipėdoje sumažėjo, nuo 2020 m. fiksuojama pozityvi tendencija, jog nuolatinių gyventojų skaičius mieste didėja (lyginant 2020 ir 2022 m. duomenis, gyventojų skaičius padidėjo 3,9%)¹.

Proveržio strategijos tikslas – sukurti 25 tūkst. Naujų darbo vietų ir į miestą pritraukti 40 tūkst. naujų gyventojų. Kūrybinė ir paslaugų ekonomika yra viena iš proveržio strategijos kryptų, numatanti paslaugų centrų, kūrybinių klasterių kūrimą, bei verslo ir konferencijų turizmo skatinimą. Naujų darbo vietų verslui kūrimas turi būti subalansuotas su darbo vietų kūrybiniame sektoriuje steigimu, klasterizacijos procesų skatinimu ir verslo, mokslo bei kultūros sinergijos užtikrinimu. Tik judant tokia trajektorija bus užtikrintas miesto kūrybinis gyvybingumas, tolygus ekonomikos ir kitų sektorių augimas, efektyvus investicijų pritraukimas.

Atsižvelgiant į kultūros svarbą miesto gyvenime ir plėtroje, Strategijos uždaviniai turėtų atspindėti ir padėti siekti SPP, Klaipėdos ekonominės plėtros strategijoje 2030 metams ir kituose strateginiuose dokumentuose numatytų tikslų bei su kultūra susijusių uždavinių, taip prisidedant prie nuoseklaus miesto vystymosi. Strategija taip pat turėtų atliepti miesto kultūros bendruomenės bei gyventojų pozicijas, poreikius ir lūkesčius, bei atsižvelgti į pasaulyje vykstančius geopolitinius lūžius, popandeminę situaciją ir gebėti prisitaikyti prie naujai iškylančių iššūkių.

3. Kultūros sąvokos, vertė, vaidmenys

Menas dažniausiai asocijuojasi su patirtimi, praktikomis ir veiklomis literatūros, muzikos, teatro, šokio, kino, vizualiųjų menų bei architektūros srityse.

Kultūra – tai kultūros paveldas (muziejai, istorinis miestas, kultūros istorija ir kt.), bibliotekos, vaikų ir suaugusiųjų edukacija, dizainas, etninės tradicijos, populiarioji kultūra, žmonių kūrybiškumas ir jų aktyvus dalyvavimas.

Kultūros vertė yra pagrindinė identiteto ašis, padedanti kiekvienam miestiečiui atrasti bendrumo jausmą. Kultūra ir menas gali leisti žmonėms pamatyti pasaulį ir save kitomis akimis, pagerinti individų ir bendruomenės gebėjimus pakeisti požiūrį ir prasmes, suteikti galimybes savirealizacijai. Kultūra ir menas padeda ištrinti ribas ir barjerus tarp institucijų, kultūrų, žmonių susvetimėjimo ir gali tapti priemone, užtikrinančia

¹ Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, nuolatinių gyventojų skaičius 2020 m. buvo 149 433, 2021 m. – 152 217, 2022 m. – 155 234.

viso pasaulio kultūrų pažinimą. Formų ir raiškos priemonių įvairovė, aktyvumas ir dalyvavimas yra turtingo kultūrinio gyvenimo pagrindas, kuris turi būti saugomas ir vystomas.

Jūrinė kultūra - kultūros dalis, apimanti materialius ir nematerialius kultūros elementus, susijusius su paveldu, žiniomis, patirtimis, praktikomis, menine raiška, vertybėmis, įgūdžiais, istorija, tradicijomis bei jų raiška.

Trys kultūros vaidmenys:

- 1) Kultūros įvairovė – savarankiškas kultūros vaidmuo, kultūros kapitalas.
- 2) Tarpininko – tarp kitų sričių, aplinkos, kultūros industrijų, socialinės įtraukties.
- 3) Transformuojančios galios kultūros poveikis miestui, bendruomenei, institucijoms.

4. Strategijos rengimo metodika

Strategijos rengimas prasidėjo nuo situacijos ir galimybių analizės Klaipėdos mieste. Tam tikslui buvo suburtos darbo grupės, kuriose dalyvavo daugiau kaip 140 žmonių, tarp kurių buvo Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybės administracija), Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba), kultūros, meno, turizmo, švietimo, vaikų ir jaunimo ugdymo bei kitų sričių atstovai. Darbo grupės mėnesį nagrinėjo skirtingus aspektus, tokius kaip kultūra sveikatai ir socialinei gerovei, kultūra vaikams, kultūra jaunimui, miestas ir muzika, scenos menai, komunikacija ir miesto įvaizdis, vizualieji menai, aplinka ir architektūra, kultūros paveldas, istorinės atminties ir jūrinės kultūros aktualizavimas, daugiakultūris miestas ir ateities iššūkiai, miesto kultūrinė integracija į pasaulį, kūrybiškumas ir verslas, turiningas laisvalaikis, auditorijų plėtra ir bendruomenės įtrauktis, kultūrinis turizmas mieste.

2017 m. gruodžio 1–2 dienomis buvo surengta tarptautinė praktinė konferencija „Miesto kultūrinis gyvenimas: raidos galimybės, alternatyvos ir perspektyvos“ (toliau – Konferencija), kurioje dalyvavo daugiau kaip 90 žmonių, ekspertai iš Lietuvos, Belgijos, Latvijos, Olandijos, Ukrainos ir Rusijos. Konferencijoje taip pat pristatyti Strategiją rengusių 14 darbo grupių tyrimų rezultatai, 8 ekspertų pranešimai, suburtos 6 papildomos darbo grupės, kurios kartu su užsienio šalių ekspertais nagrinėjo kultūros plėtros galimybes mieste. Darbo grupių išvados buvo pristatytos baigiamojoje Konferencijos dalyje.

Savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamentas, išnagrinėjęs Konferencijos medžiagą, parengė Klaipėdos miesto kultūros strategijos prioritetines kryptis iki 2030 metų, kurioms 2017 m. gruodžio 14 d. posėdyje pritarė Savivaldybės tarybos kolegija.

Po Konferencijos buvo organizuojami darbiniai seminarai, kuriuose dalyvavo daugiau kaip 20 aktyvių Savivaldybės administracijos ir bendruomenės atstovų. Seminaro dalyviai, pasinaudodami darbo grupių rezultatais, pasiūlymais ir Konferencijos išvaidomis, parengė 2017–2030 m. Klaipėdos miesto kultūros strategijos gaires.

Viso proceso metu – organizuojant darbo grupių veiklą, rengiant Konferenciją bei seminarus aktyviausiems bendruomenės atstovams, gryninant Klaipėdos miesto kultūros strategijos prioritetus bei tikslus – buvo teikiamos VŠĮ Vadybos ir demokratijos mokyklos atstovų dr. Artašes Gazarian ir Jurgitos Gazarian konsultacinės paslaugos.

2022-2023 m. vyko Strategijos atnaujinimo procesas. Pirmiausia, atsižvelgiant į pakitusią miesto, šalies ir pasaulio situaciją bei naujausius strateginius miesto dokumentus buvo atlikta jau parengtos Strategijos analizė. Buvo analizuojamas ne tik Strategijos suderinamumas su naujausiais miesto strateginiais dokumentais, bet ir peržiūrėtos jau įgyvendintos iniciatyvos, tikslai ir priemonės. Remiantis šios analizės rezultatais įvyko trys kūrybinės dirbtuvės su Savivaldybės administracijos, Savivaldybės tarybos ir aktualių komitetų, bei kultūros sektoriaus atstovais. Dirbtuvių metu su dalyviais peržiūrėta Strategijos misija bei kryptys, diskutuota apie skirtingų tikslų bei jų priemonių aktualumą šiandienos kontekste, trūkstamus tikslus ir priemones. Remiantis surinkta medžiaga buvo atnaujinta Strategija, išbraukiant nebeaktualius bei dėl pasikeitusių aplinkybių neįgyvendinamus tikslus, priemones, bei įtraukiant SPP numatytus kultūrai tikslus bei kitus tikslus, suformuotus atsižvelgiant į kūrybinių dirbtuvių metu išsakytas nuomones. Taip pat Strategijos struktūra buvo peržiūrėta pagal strateginiams dokumentams būdingą kelių lygmenų (prioritetų, tikslų, uždavinių bei priemonių) struktūrą.

II SKYRIUS. SITUACIJOS APŽVALGA IR PROBLEMINĖS SRITYS

5. Uostas ir miestas

Klaipėdos misija – būti ne tik ekonomiškai stipriu uostamiesčiu, užtikrinančiu kuo didesnę Lietuvos bendrojo vidaus produkto dalį, bet ir tapti europietišku Vakarų Lietuvos kultūros, verslo ir mokslo centru.

Šiuo metu Klaipėdos valstybinis jūrų uostas yra vienas iš lyderių tarp kitų Baltijos jūros uostų. 2013-2020 m. laikotarpiu Klaipėdos valstybinio jūrų uosto krovos apimtys nuosekliai augo iki 47,79 mln. t. 2020 m. Tai lėmė infrastruktūros plėtra, modernių technologijų diegimas, konkurencingos teikiamų paslaugų kainos.² Nors Covid-19 laikotarpiu, 2020-2021 m., ženkliai sumažėjo kruizinė laivyba, apsilankusių laivų skaičius bei krovos dinamika išliko panaši. Iš viso Klaipėdos valstybinis jūros uostas sukuria per 58 000 darbo vietų, o jo įmonės sukuria 6,18 proc. Lietuvos bendrojo vidaus produkto.³

Sėkmingai veiklą vykdančias ir nuolat augantis Klaipėdos uostas dėl savo ateities planų ir saugos reikalavimų turi nepakankamai fizinių sąsajų su miestu (kultūros, turizmo bei rekreacijos reikmėms pritaikytų objektų, prieigų prie vandens, kraštovaizdžio regyklų, kavinių, restoranų, viešbučių), išskyrus kelis miesto sėkmingai įgyvendintus ir tebeįgyvendinamus teritorijų konversijos projektus: piliavietės, Kruizinių laivų terminalo, Danės krantinių pritaikymo visuomenės reikmėms. Todėl, siekdami norimų pokyčių, uostas ir miestas turi veikti kaip lygiaverčiai partneriai, vienas kito poreikius gerbiančios ir subalansuota plėtra suinteresuoti subjektai, kartu rengdami ir įgyvendindami teritorijų planavimo ir kitus strateginės reikšmės dokumentus, ieškodami naujų konversinių teritorijų prie vandens ir susitardami dėl jų vystymo (Mėmelio miestas, įmonių „Klaipėdos laivų remontas“, „Klaipėdos kranai“ teritorijos ir t. t.). Tai – viena pagrindinių miesto kultūrinio atsigravimo prielaidų.

² SPP. P.18.

³ Klaipėdos uosto statistika: <https://portofklaipeda.lt/uostas/apie-klaipedos-uosta/klaipedos-uosto-statistika/>

6. Aukštasis mokslas ir miestas

Klaipėdoje veikia penkios aukštąjį universitetinį išsilavinimą teikiančios mokyklos arba aukštųjų mokyklų padaliniai (Klaipėdos universitetas, Vilniaus dailės akademijos Klaipėdos fakultetas, LCC tarptautinis universitetas, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Klaipėdos fakultetas) ir keturios aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą teikiančios mokyklos (Lietuvos verslo kolegija, Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, Socialinių mokslų kolegija, Klaipėdos valstybinė kolegija), tačiau vis dar pasigendama didesnės sinergijos tarp miesto, verslo ir aukštojo mokslo.⁴

Sritys, kurios priskirtinos žinių ekonomikai, šiuo metu generuoja 10 kartų mažesnes apyvartas, palyginti su kitais dviem didžiaisiais Lietuvos miestais. Kompetencijos, kurios užtikrintų žinių ekonomikos proveržį regione, yra mažos apimties, pvz., programuotojų regione skaičiuojama tik iki 300. Nepakankama aukštos ir vidutinės kvalifikacijos absolventų pasiūla riboja įmonių plėtrą mieste ir visame Vakarų Lietuvos regione. Apie stabdomą ir atidedamą įmonių plėtrą teigia tiek vietos verslas, tiek užsienio investuotojai. Miesto mokslo institucijos pritraukia vis mažiau studentų.

Klaipėdos miesto kūrybinių industrijų sektorius nėra aukštos brandos. 2014 m. šiame sektoriuje įtrauktą apie 2,76 % mieste įdarbintų žmonių sukūrė tik apie 1 % pridėtinės vertės, o Vilniaus ar Europos didesnių miestų analogiško sektoriaus dalis sudaro nuo 9 iki 12 %.

Miestas mažiau patrauklus jaunimui, trūksta jaunų, talentingų specialistų bei auga aukštą pridėtinę vertę kuriančių specialistų poreikis. Jaunimas, siekdamas kelti savo kvalifikaciją ir įgyti kokybišką išsilavinimą, tampa vis labiau mobilus⁵. Klaipėdoje praktiškai nėra pradėjusios formotis ekosistemos, skatinančios kurtis ir padedančios vystytis (akseleruoti augimą) aukštos pridėtinės vertės inovatyviems (ne tik IT srities) verslams (angl. *start-ups*), o Vilnius ir Kaunas jau sugeba pritraukti ir užsienio investicijų į šią didelį potencialą turinčią ekonomikos sritį.

Atskirai nuo miesto savo veiklą planuojančios ir vykdančios aukštosios mokyklos turi mažiau galimybių sukurti Vilniaus, Kauno ir kitiems užsienio universitetams konkurencingą aukštojo mokslo programų pasiūlą, tenkinančią šiuolaikinius miesto ir verslo poreikius, užtikrinančią studijas baigusiu absolventų karjeros galimybes, o svarbiausia – sudarančią sąlygas investicijų pritraukimui, naujų darbo vietų, susijusių su žinių ekonomika ir kūrybinėmis industrijomis, kūrimui.

Kita rimta problema – tai nuolat mažėjantis kultūros ir meno krypčių studijų programas besirenkančių studentų skaičius Klaipėdos universitete ir kitose aukštosiose mokyklose, kuris stabdo ir ateityje dar labiau stabdys miesto kultūros vystymąsi.

Mieste taip pat nėra vykdomi nuoseklūs, sistemingi bendruomenės kultūrinių poreikių tyrimai, kurie sudarytų prielaidas kryptingos, sociologinių tyrimų duomenimis paremtos ir į pokyčius orientuotos kultūros politikos formavimui, jos įgyvendinimo stebėsenai.

7. Bendruomenė

Šiandieninė Klaipėdos bendruomenė formavosi po 1945 m. iš skirtingų Sovietų Sąjungos ir kitų Lietuvos regionų gyventojų, žvejybos ir uosto bendrovių darbuotojų. Gyventojų skirtybės ir socialinės integracijos stoka lėmė tai, kad iki šių dienų išliko sovietmečiu susiformavusios

⁴ <https://klaipedaid.lt/lt/studijoms/aukstosios-mokyklos/>

⁵ Klaipėdos miesto savivaldybės 2021 – 2030 m metų strategijos ir Darna vystymosi tikslų integruotas veiksmų planas, 2022 m.

bendruomenės narių nepasitikėjimas vienas kitu, gilus, savisaugos instinktu grįstas uždarumas. Bendruomenių segmentaciją, komunikacijos nebuvimą ir uždarumą sąlygoja ne tik istorinės, bet ir socialinės ekonominės problemos, sparti technologijų raida, baimė pripažinti ir toleruoti kitas kultūras. Minėtos priežastys taip pat lemia atotrūkį tarp pagyvenusių žmonių ir jaunimo, neįgaliųjų, vietinių gyventojų, tautinių mažumų, emigrantų, pabėgėlių, lyčių, seksualinių mažumų, menininkų.

Klaipėda – istoriškai daugiakultūris miestas, kuriame gyveno ir kūrė kuršiai, vokiečiai, škotai, švedai, žydai, anglai, lietuvninkai. Remiantis 2021 m. duomenimis, apie 20,3 procentus miesto gyventojų sudarė tautinių mažumų atstovai. Iš viso Klaipėdos miesto savivaldybėje 2021 m. gyveno 51 tautinės mažumos atstovai.⁶ 2022 m. prasidėjus Rusijos karui Ukrainoje, į Klaipėdą iki 2023 m. kovo mėn. pab. gyventi persikėlė 4990 karo pabėgėlių iš Ukrainos.⁷ Tačiau mieste esančios tautinės bendrijos veikia gana uždari – menkai dalyvauja miesto viešajame gyvenime. Daugiataučio miesto išskirtinė kultūros istorija nėra išnaudojama visuomenės pilietiškumo ugdymui. Esamos kultūros įstaigos nereprezentuoja miesto istorinio ir šiandienos daugiakultūriškumo.

Mieste neišplėtotas tautinį paveldą pristatantis smulkusis ir vidutinis verslas, tautinės bendrijos nebendradarbiauja su turizmo verslo atstovais. Nors Klaipėda siekia tapti stipriu tarptautinio verslo ir kultūrinių mainų centru, tačiau miestas vis dar nesudaro sąlygų pažinti ir vartoti kultūrą skirtingomis kalbomis. „Kultūros uosto“ platforma, skleidžianti informaciją apie mieste vykstančius renginius, yra prieinama tik lietuvių kalba.

Klaipėdos miesto bendra socialinė aplinka išgyvena teigiamus pokyčius. Daugelis rodiklių, nurodančių socialinės apsaugos būklę mieste gerėja ir siekia arba viršija šalies vidurkius. Pvz. socialinės pašalpos gavėjų skaičius tenkantis tūkstančiui gyventojų buvo žemiausias, mažėja socialinę riziką patiriančių šeimų skaičius, mažėja vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), skaičius, mažėja vaikų, galimai patyrusių smurtą, skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų⁸. Tačiau Klaipėdos miesto demografinė situacija nurodo į senstančią visuomenę. Iššūkiai, kurie yra bendri visai Lietuvai: trūksta kompetentingų socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų bei finansinių išteklių; veiklų pritaikytų senjorams, miesto infrastruktūros grįstos universalios dizaino principais⁹. Prastėjantys demografiniai rodikliai lemia, kad kultūros ir meno kūrėjai sensta, jų ratas traukiasi, jie tampa neaktyvūs, mažėja jų socialinis vaidmuo stiprinant ryšius bendruomenės viduje ir skatinant atsivėrimą pasauliui. 2018 m. duomenimis, Klaipėdos miesto savivaldybėje veiklą vykdė 71 meno kūrėjas (6 % nuo visų šalyje registruotų meno kūrėjų).¹⁰ Didesniu meno kūrėjų skaičiumi išsiskyrė tik Vilniaus ir Kauno miestai. Nors ir susiduriama su gyventojų senėjimu, Klaipėda yra antras jauniausias miestas Lietuvoje (0-14 amžiaus klaipėdiečiai sudaro 17,56 proc. visų miesto gyventojų). Vyraujanti tokia miesto gyventojų sudėtis, sukūrus palankią gyvenamąją aplinką sudaro palankias sąlygas miestui vystyti talentus¹¹.

⁶ Tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Respublikos vyriausybės. „Tautinių mažumų projektų finansavimo savivaldybėse 2021 m. ataskaita“.

⁷ Lietuvos statistikos departamentas. Karo pabėgėliai iš Ukrainos: <https://osp.stat.gov.lt/ukraine-dashboards>

⁸ Klaipėdos miesto savivaldybės 2021–2030 metų strateginis plėtros planas, 2021 (<https://www.klaipeda.lt/data/public/uploads/2021/05/ksp-projektas-20210524-galut.pdf>)

⁹ Klaipėdos miesto savivaldybės 2021 – 2030 m metų strategijos ir Darnaus vystymosi tikslų integruotas veiksmų planas, 2022 m.

¹⁰ SPP., p. 49.

¹¹ Klaipėdos miesto savivaldybės 2021 – 2030 m metų strategijos ir Darnaus vystymosi tikslų integruotas veiksmų planas, 2022 m.

Be to, kūrybinių organizacijų, kultūros ir meno kūrėjų bendruomenė yra gana uždara ir susiskaldžiusi. Kultūros ir meno kūrėjų lauke dažna tarpšritinė segmentacija, trūksta bendradarbiavimo tarp skirtingų sričių menininkų ir kitų sektorių (švietimo, mokslo, verslo) atstovų, aplinkos, kultūros industrijų.

Kultūra kuria poveikį socialinei, ekonominei miesto raidai, buria bendruomenes, yra svarbi visapusės miesto gyvenimo kokybės dalis. Turimas didelis kultūrinis potencialas įgalina kurti geresnę ir patogesnę aplinką gyventojams, daugiau dėmesio skiriant paslaugų, kurios yra skirtos senjorams, žmonėms su negalia, bei tautinių mažumų įtraukimui, kūrimui¹². Mieste stokoja tarpsektoriniu bendradarbiavimu grįstų kultūros bei meno projektų, kurie didintų kultūros prieinamumą, atskirų visuomenės grupių integraciją, mažintų socialinę atskirtį ir skatintų toleranciją kitokiems bendruomenės nariams: kitataučiams, pabėgėliams, neigaliesiems, kitokios seksualinės orientacijos asmenims, socialinės rizikos vaikams ir pan.

8. Kvalifikacijos ir komunikacijos stoka

Miesto kultūros įstaigose ir kultūros paslaugas teikiančiose NVO trūksta aukštos kvalifikacijos viešųjų ryšių ir komunikacijos, taip pat tarptautinių projektų vadybos specialistų, kurie inicijuotų ir rengtų tarptautinės reikšmės kultūros bei meno projektus, pritrauktų papildomą finansavimą iš Lietuvos ir Europos Sąjungos fondų bei programų.

Mieste tai pat trūksta bendros kultūros ir meno organizacijų bei institucijų teikiamų paslaugų viešinimo sistemos, o pradėta vykdyti Savivaldybės kultūros rinkodaros programa neišsprendžia visų problemų. Be to, kultūros bei meno subjektai nėra linkę bendradarbiauti ir taip dalytis viešinimo kaštais. Bendros kultūros rinkodaros platformos sukūrimas leistų formuoti labiau atpažįstamą miesto kultūrinį veidą, kuris taptų labiau išsiskiriantis ir atpažįstamas Lietuvoje ir už jos ribų.

9. Urbanistinė erdvė ir aplinka

Klaipėda – linijinis miestas, kurio struktūrą nulėmė šalia esantis uostas, UNESCO gamtos ir kultūros paveldas, XX a. II pusės miesto planuotojų sprendiniai, tačiau esama miesto urbanistinė struktūra netenkina šiandieninės bendruomenės poreikių. Atsižvelgiant į tai, turi būti įgyvendinti trys darnios urbanistinės plėtros modeliai: regioninis, viso miesto ir centrinės miesto dalies. Be to, miestas nėra urbanistiškai vientisas: atskiros miesto dalys – centrinė miesto dalis, uostas, naujamiestis, gyvenamieji rajonai, Smiltynė ir kitos gamtinės teritorijos – nėra vertinamos kaip vientisa struktūra. Todėl planuojant ir pertvarkant miesto erdves, siekiant jų užpildymo naujomis sociokultūrinėmis veiklomis, turi būti įvertintas erdvių ir aplinkos funkcionalumas. Be to, į miesto teritorijų ir viešųjų erdvių planavimo procesus būtina labiau įtraukti atskirų teritorijų bendruomenes, kultūros ir meno kūrėjus, verslą.

¹² Ten pat.

Klaipėdoje pastebimas ryškus priemiesčių augimas, klaipėdiečiai tendencingai keliasi gyventi iš miesto į priemiesčius. Neretai tokius klaipėdiečių pasirinkimus lemia patrauklaus būsto ir viešųjų erdvių trūkumas mieste. Nors į viešąsias erdves yra investuojama, pastebimas infrastruktūros pritaikymo skirtingų poreikių žmonėms poreikis¹³. Nors Klaipėdos senamiestyje veikia beveik visos miesto kultūros bei meno institucijos, o savivaldybė, siekdama didesnės sinergijos tarp kultūros ir verslo sektorių nuo 2016 m. pradėjo įgyvendinti Kultūros kvartalo įveiklinimo programą, tačiau šiai teritorijai vis dar trūksta gyvybingumo. Be kitų objektyvių priežasčių – pastatų nusidėvėjimo, šalia esančių erdvių nepatrauklumo, naujų objektų mieste atsidarymo – šią situaciją lemia ir tai, kad kultūros bei meno institucijos dažnai elgiasi kaip uždarus pastatus turintys ir tik juos įveiklinantys subjektai, kurių teikiamos paslaugos neapėmia šalia esančių erdvių. Nepriklausomų kultūros ir meno kūrėjų, kultūros institucijų, NVO ir verslo sinergiška veikla paskatintų naujų kokybiškų erdvių miesto centre atsiradimą, nepanaudotų įveiklinimą ir apleistų pritaikymą.

Pietinės miesto dalies modernistinė urbanistinė struktūra suformuota XX a. II pusėje. Prastesnei gyvenimo kokybei šioje miesto dalyje įtakos turi ne tik neestetiškos išvaizdos, susidėvėję pastatai, bet ir menkai kultūros ir meno raiškos priemonėmis užpildytos viešosios erdvės. Šiose, laisvo planavimo principais suformuotose ir kitoms miesto dalims būdingų apribojimų neturinčiose, erdvėse galėtų laisvai ir netradiciškai reikštis kultūros ir meno kūrėjai.

Pažymėtina, kad kultūros ir meno raiškos priemonių trūksta ir nepriklausomybės laikotarpiu suformuotose erdvėse (parkuose, skveruose, naujų namų kvartaluose, visuomeniniuose ir komerciniuose objektuose). Todėl kultūros ir meno invazija į minėtas teritorijas ne tik sukurtų patrauklią, kokybišką aplinką, leistų padidinti kultūros prieinamumą, bet ir padidintų kultūros vartotojų ratą. Klaipėdoje taip pat egzistuoja didelis pramonės teritorijų konversijų potencialas, iškeliant taršią veiklą iš miesto ir (arba) plečiant veikiančių įmonių veiklos spektrą ir taip prisidedant prie aplinkos taršos mažinimo, bei aukštos pridėtinės vertės kūrimo.

Klaipėdos miestas taip pat turi didelį rekreacinį potencialą, tačiau urbanistine plėtra ir čia kelia iššūkių. Klaipėdoje yra gausu gamtos paveldo objektų, mieste yra didelė miškų dalis, kuri teikia miestiečiams rekreacinę naudą, tačiau Klaipėdos miesto gyvenimo kokybei ir patrauklumui įtakos turi aplinkos ir oro tarša. Taip pat Klaipėdos miesto savivaldybė patenka į jautraus urbanistinio vystymo zoną, kurioje persipina daug naudojimo ir apsaugos interesų: kraštovaizdžio, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos, rekreacinių išteklių panaudojimo, turizmo plėtros, priekrantės žvejybos ir laivybos, uosto ir prieplaukų infrastruktūros vystymo ir kt. Klaipėdos miestas taip pat išsiskiria jūrų uosto ir miesto sąveika ir jų funkcinė išraiška, kas tuo pačiu kuria ir svarbią miesto problemą - miesto ir uosto santykis lieka neišspręstas¹⁴.

10. Tarptautinis bendradarbiavimas

Nors Klaipėda turi gana platų miestų partnerių tinklą, ryšius su Lietuvoje veikiančiomis kitų šalių ambasadomis bei institutais, mieste veikia konsulinės įstaigos ir įvairių tautinių mažumų interesams atstovaujančios NVO, o viešojo sektoriaus institucijos dalyvauja tarptautinių asociacijų veiklose, tačiau glaudūs ir tęstiniai kultūriniai ryšiai Vakarų ir Rytų kryptimis nėra išplėtoti – inicijuojama nedaug tarptautinių kultūros bei meno

¹³ Klaipėdos miesto savivaldybės 2021 – 2030 m metų strategijos ir Darnaus vystymosi tikslų integruotas veiksmų planas, 2022 m.

¹⁴ Ten pat.

projektų. Covid-19 pandemijos metu taikyti apribojimai keliavimui sutrikdė menininkų tarptautiškumo skatinimo ir tarptautinio bendradarbiavimo veiklas – nevyko vizitai į kitas šalis, gastrolės ir kt. veiklos.

Tarptautinės reikšmės kultūros įvykius mieste vis dar organizuoja gana siauras subjektų ratas: šokio teatras „Padi Dapi fish“, Klaipėdos kultūrų komunikacijų centras, Klaipėdos miesto savivaldybės koncertinė įstaiga Klaipėdos koncertų salė, menininkų grupė „Žuvies akis“, asociacija „Klaipėdos džiaz festivalis“, VšĮ „Klaipėdos šventės“. Trūksta daugiau kūrybinių organizacijų ir iniciatyvų, asmenybių, galinčių užtikrinti tęstinį tarptautinį bendradarbiavimą.

11. Miestas ir jūrinė kultūra

Klaipėdos miesto istorija, tradicijos ir gyvenimo būdas yra neatsiejami nuo Baltijos jūros ir su jūra susijusių veiklų. Jūrinė kultūra apima ne tik jūrinį paveldą, istoriją bei tradicijas, bet ir dabar veikiančias įmonių, organizacijų, renginių, infrastruktūros visumą (kultūros, socialinės, sporto, aplinkosaugos, paveldosaugos, rekreacijos, miesto infrastruktūros, edukacijos, mokslo, jūrininkų rengimo, jūrinių organizacijų veiklos ir komunikacijos sritis). Mieste gausu ir jūrinę kultūrą populiariančių renginių, tokių kaip Jūros šventė; teikiami Klaipėdos miesto jūrinės kultūros apdovanojimai „Albatrosas“, skirtas pagerbti jūrinės kultūros srityje dirbančius žmones ir organizacijas.

Klaipėda turi didelį potencialą išvystyti jūrinių industrijų ir kultūros teikiamas galimybes, bei Mėlynojo proveržio strategijos kryptis, apimančias jūrinę ekonomiką, pažangios pramonės ekonomiką, kūrybinę ir paslaugų ekonomiką, kurių poreikis pastebimai auga. Verslo, kultūros ir vietos bendruomenės glaudesnio bendradarbiavimo skatinimas padėtų didinti visų dalyvių socialinę atsakomybę ir sutelktumą, o augantis susidomėjimas jūriniu sektoriumi galėtų tapti alternatyva tradicinių sektorių plėtrai.

Pažymėtina, kad Klaipėdos miesto bendruomenė nėra pakankamai įtraukta į tradicinės jūrinės kultūros paženklinamas veiklas (išskyrus Jūros šventę ir Laivų parodą kaip pagrindinius jūrinės kultūros renginius), o jūrinę kultūrą pristatančiam paveldui stinga įveiklinimo. Nors žvejyba, buriavimas, laivyba yra tapę laisvalaikio praleidimo formomis, suburiančiomis nemažą entuziastų ratą, tačiau šios veiklos vis dar neprieinamos plačiajai visuomenei ir sistemingai neviešinamos. Jūrinės kultūros tradicijų puoselėjimas, regioninės Pamaro krašto tapatybės raiška ir miesto, kaip vandens bei sausumos kelių susikirtimo erdvės, išnaudojimas kultūriniam turizmui dar tik paieškų etape.

Unikalūs jūrinės kultūros, gamtos ir kultūros išteklių derinys įgalina Klaipėdos miestą kurti skirtingas partnerystes, siūlyti paslaugas, kurti patirtis ir didinti žinomumą. Jūrinės kultūros puoselėjimas vienija skirtingas sritis ir gali prisidėti prie kultūros paveldo išsaugojimo, suteikiant galimybę gyventojams ir turistams susipažinti su miesto istorija, kultūra ir gyvenimo būdais; kultūrinio turizmo plėtros, suteikiant galimybę pritraukti šalies ir užsienio turistus, kurie domisi jūrinės kultūros paveldu ir tradicijomis; kultūrinės edukacijos suteikiant galimybę gyventojams geriau suprasti jūrinės kultūros svarbą ir įvairovę; kultūros paslaugoms, suteikiant galimybę naudoti jūrinę kultūrą kaip pagrindą kūrybai ir inovacijoms.

12. Miestas ir kultūros įstaigos

Klaipėdos miesto gyventojams prieinamos aukštos kokybės sveikatos, kultūros ir socialinės paslaugos, tobulinamas paslaugų organizavimas. Plačiai vykdomas visuomenės informavimas ir švietimas sveikatinimo bei sveiko miesto idėjų temomis, vykdomos įvairios fizinio aktyvumo ir sveikatinimo veiklos¹⁵. Klaipėdos miestas turtingas plačiu ir įvairiapusišku kultūros įstaigų tinklu, kurį sudaro aukštosios meno ir kultūros institucijos, bibliotekos, kultūros centrai, muziejai, teatrai, kino teatrai, meno / kultūros inkubatoriai, platus koncertinių įstaigų tinklas. Miestas turtingas unikaliu istoriniu ir kultūros paveldu, aukšto lygio meno ir kultūros festivaliais, renginiais. Daugelis edukacinių kultūros ir meno programų integruotos į bendrojo ugdymo programas. Klaipėdos mieste gyventojai domisi kultūra, sparčiai auga kultūros vartotojų skaičius.¹⁶ Taip pat Klaipėdoje gausėja virtualių kultūros paslaugų bei matomas augantis virtualių kultūros paslaugų vartotojų skaičius.

Egzistuojančių kultūros įstaigų tinklas koncentruojasi centrinėje Klaipėdos miesto dalyje. Esamas kultūros laukas pagal veiklas gali būti skaidomas į atminties ir pažinimo vietas (istoriniai ir pažintiniai muziejai), meno galerijas, scenos menų sales, kultūros centrus, bei meno rezidencijas ir bendradarbybės erdves, kurios yra susijusios su kultūros industrijomis. Viešosios miesto bibliotekos ir jų filialai atlieka kultūros centrų, edukacines, pažintines funkcijas, kurios taip pat svarbios miestui, konferencijų ir renginių sales, kaip potencialias kultūros renginių vietas¹⁷.

Klaipėdos kultūros paslaugas teikia 8 savivaldybės kultūros įstaigos, 6 valstybinės kultūros įstaigos, daugiau kaip 120 švietimo ir mokslo institucijų bei nevyriausybinų organizacijų (NVO). Čia sukurta daugiau kaip 1 000 darbo vietų. Klaipėdos miesto savivaldybei pavaldžių kultūros įstaigų tinklą sudaro Klaipėdos koncertų salė, Mažosios Lietuvos istorijos muziejus, Kultūros centras „Žvejų rūmai“, Klaipėdos kultūrų komunikacijų centras, Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešoji biblioteka, Klaipėdos miesto savivaldybės etnokultūros centras, Klaipėdos miesto savivaldybės tautinių kultūrų centras, VŠĮ „Klaipėdos šventės“. Klaipėdoje taip pat veikia Klaipėda ID įstaigai pavaldus „Kultūros fabrikas“, kuris vykdo kultūros ir kūrybinių industrijų inkubavimo programą, skirtą pradedantiesiems menininkams ir kūrybinių industrijų verslams, bei siūlo mokymus ir seminarus kultūros sektoriaus atstovams skirtingomis temomis.

III SKYRIUS. VIZIJA IR MISIJA

13. Klaipėda – galimybių miestas. Kūrybą inspiruojančioje erdvėje gyvena atviri, aktyvūs ir kūrybiški žmonės. Kartu Klaipėda – tai miestas, kuris nuolat čia gyvenančiam ir laikinai atvykstančiam suteikia geriausias sąlygas semtis įkvėpimo, kurti ir priimti naujus iššūkius, atsiverti transformuojančiai meno galiai, stiprinti ryšius bendruomenės viduje ir su pasauliu.

¹⁵ SPP.

¹⁶ SPP.

¹⁷ Klaipėdos centrinio pašto komplekso įveiklinimo galimybių studija, 2021 m.

IV SKYRIUS. PRIORITETINĖS KRYPTYS

14. 2017–2030 metų prioritetinėmis išskirtos šios kryptys:

14.1. aktyvi ir kūrybiška bendruomenė;

14.2. kultūros ir urbanistinės plėtros sinergija;

14.3. menininkams – geriausios sąlygos kūrybai ir kūrybiniam verslams pradėti ir vystyti;

14.4. daugiakultūris miestas, atviras pasauliui.

14.5. jūrinės kultūros sklaida

V SKYRIUS. STRATEGINIAI TIKSLAI

15. PRIORITETINĖ KRYPTIS: AKTYVI IR KŪRYBIŠKA BENDRUOMENĖ

Menininkai patraukliomis formomis įtraukia miesto gyventojus, ypač vaikus ir jaunimą, per kultūros edukacines, kūrybinių partnerysčių, socialinius ir kitus projektus į gyvybingas kultūrinės veiklas bei atviras visuomenės diskusijas, atspindinčias miesto gyvenimą ir darančias įtaką pokyčiams. Klaipėda – miestas, kuriame gyventojai, nepriklausomai nuo socialinės padėties, amžiaus etninės ar tautinės grupės, religijos, lyties, seksualinės orientacijos, turi vienodas sąlygas dalyvauti, inicijuoti, būti įkvėpti meninių ir kultūrinių veiklų.

Bendruomenės transformavimo procesui užtikrinti reikės pasitelkti empatiškiausią visuomenės socialinę grupę – kultūros bei meno kūrėjus, turinčius gebėjimą įsijausti į *kitokį* ir sugebėjimą tą ryšį ištransliuoti autentiškais būdais. Kūrėjas – socialinis medijumas, visuomeninis lyderis, sugebantis užkrėsti savo idėjomis kitus ir drauge pasiekti bendrą tikslą.

Kiekvienas gyventojas turi jaustis atsakingu ir svarbiu miesto piliečiu, formuojančiu miesto kaip įvykio sampratą. Būtina iškeisti pasyvumą į aktyvumą, abejingumą į kūrybinį mąstymą, nepakantumą į argumentuotą vertinimą.

Tik kryptingai įgyvendinant vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos, kūrybinių partnerysčių, socialinius ir kitokio pobūdžio projektus, nuolat tyrinėjant kultūros lauke vykstančius procesus, vykdant kryptingą komunikaciją ir besikeičiant turimais duomenimis, bus išlaisvintos pačioje bendruomenėje glūdinčios aktyvaus kūrybiškumo galios ir užtikrintas nuolatinis jos atsinaujinimas.

Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytus argumentus, įgyvendinant prioritetinę kryptį, išskiriami šie tikslai:

15.1 Tikslas: Kultūros prieinamumo visiems miesto gyventojams didinimas

Siekiant didinti prieinamumą ir kuriant lygias galimybes visiems lankytis kultūros ir meno įstaigose (**T 1.1.**), turi būti taikomos priemonės, mažinančios kliūtis skirtingų visuomenės grupių (šeimų, žmonių su negalia ir pan.) įsitraukimui. Siekiant didinti kultūros prieinamumą visiems miesto gyventojams, turi būti modernizuota ir atnaujinta kultūros įstaigų ir paslaugų infrastruktūra (**U 1.1.1.**), naujai sukuriant ir/ar pritaikant (pvz.,

keičiant esamo objekto naudojimo būdą) inovatyvias ir patrauklias kultūros erdves (**P 1.1.1.1.**), bei plėtojant bibliotekų-bendruomenės centrų tinklą (**P 1.1.1.2.**). Taip pat turi būti pasitelkiamos ir kitos, prieinamumą skatinančios priemonės, tokios kaip nuolaidų ir patrauklių pasiūlymų į Klaipėdiečio kortelės programą, skirtų skatinti dalyvavimą kultūroje įtraukimas (**P 1.1.1.3.**), bei naujų kultūros paslaugų kūrimas, įtraukiant miesto bendruomenę (**P 1.1.1.4.**).

Skatinant visuomenės dalyvavimą miesto kultūriniame gyvenime, bei siekiant išitraukimo kuo jaunesniame amžiuje turi būti sudarytos sąlygos moksleivių ir jaunimo kultūrinių iniciatyvų įgyvendinimui (**U 1.1.2.**), vykdam programą skirtas moksleivių ir jaunimo verslumui ir kūrybiškumui skatinti (**P 1.1.2.1.**), bei įsteigiant atvirą jaunimo erdvę, skirtą ugdyti jaunimo susidomėjimą menu ir kultūra (**P 1.1.2.2.**)

Telkiant kūrybinį miesto potencialą ir skleidžiant miesto kultūrinį turinį, turi būti sukurta kultūros ir meno reiškinių komunikavimo strategija (**U 1.1.3.**), numatanti kryptingą strateginių žinučių kūrimą ir platinimą įvairiais informaciniais kanalais vidaus bei užsienio rinkose (**P 1.1.3.1.**)

Siekiant objektyviai vertinti kultūros srityje vykstančius pokyčius, padėti priimti teisingus, tyrimų duomenimis pagrįstus, sprendimus, turi būti nuolat įgyvendinami kultūros veiklos tyrimai ir stebėseną (**U 1.1.4.**), sukuriant atvirą prieigą prie miesto kultūros lauko tyrimų bei aktualių savivaldybės dokumentų (**P 1.1.4.1.**), bei vykdam reguliarius visuomenės nuomonės tyrimus (**P 1.1.4.2.**)

15.2 Tikslas: Įvairių socialinių grupių ir kultūrinio sektoriaus partnerysčių stiprinimas

Siekiant Klaipėdos miesto kultūros strateginio tikslo stiprinti įvairių socialinių grupių ir kultūrinio sektoriaus partnerystę (**T 1.2.**), miesto bendruomenės nariai turi jaustis atsakingais ir svarbiais miesto gyventojais, galinčiais formuoti miesto pokyčius, puoselėti kultūros tradicijas ir dalyvauti kultūros procesuose. Aktyvi, kritiškai mąstanti ir gebanti argumentuotai vertinti socialinius, kultūrinius ir politinius reiškinius miesto bendruomenė taip pat turi stiprinti socialinius bendruomenės ryšius, puoselėti svetingumo, tolerancijos ir savanorystės tradicijas.

Įvairių socialinių grupių ir kultūrinio sektoriaus partnerystė gali būti stiprinama pasitelkiant kūrybinių partnerysčių metodiką, grindžiamą bendruomenės ir profesionalių menininkų sąveika. Įgyvendinamos kūrybinių partnerysčių iniciatyvos (**U 1.2.1.** ir **P 1.2.2.1.**), kurių dalyviai patys kurs ir įgyvendins kūrybinius projektus, o profesionalai atliks moderatoriaus vaidmenį ir padės atverti erdvę projektams, pristatantiems inovatyvias, sutelkiančias kūrybinės (savi)raiškos praktikas, skatinančias tarpkultūrinį ir tarptautinį dialogą, užtikrinančias visapusišką įtrauktį ir savirefleksiją, kultūros decentralizaciją. Kūrybinės partnerysčių metodika bus taikoma siekiant įtraukti ir labiausiai pažeidžiamas socialines grupes, kad joms padėtų susigrąžinti savivertę ir integruotis į miesto gyvenimą.

Svarbu taikyti tarpsektorinio bendradarbiavimo projektus, kurie skatintų kultūrinių, edukacinių ir socialinių veiklų kooperavimą ir skirtingų grupių integraciją. Tam bus skatinama savanorystė kultūros ir meno projektuose bei įstaigose (**U 1.2.2.** ir **P 1.2.2.1.**) Klaipėdos miesto savivaldybei

pavaldžiose kultūros įstaigose nustatomi reikalavimai įtraukti savanorius į savo veiklą, o finansuojamiems kultūros ir meno projektams numatomas reikalavimas įtraukti savanorius į projekto veiklas.

15.3 Tikslas: Kultūros darbuotojų ir miesto gyventojų kultūrinių kompetencijų stiprinimas

Siekiant Klaipėdos miesto kultūros strateginio tikslo Kultūros darbuotojų ir miesto gyventojų kultūrinių kompetencijų stiprinimas (**T 1.3.**), būtina skatinti miesto gyventojų kultūrinių kompetencijų ugdymą (**U 1.3.1.**), bei miesto kultūros darbuotojų kultūrinių kompetencijų ugdymą (**U 1.3.2.**)

Skatinant miesto gyventojų kultūrinių kompetencijų ugdymą bus kuriamos kultūrinės edukacijos ir produktai (**P 1.3.1.1.**); kuriami, kaupiami, saugomi, tyrinėjami ir populiarinami, bei įveiklinami etninės kultūros elementai (**P 1.3.1.2.**), mieste vykdant edukacines ir krašto pažinimo programas, skirtas skirtingoms visuomenės grupėms; skatinamas moksleivių ir jaunimo kultūrinių kompetencijų ugdymas (**P 1.3.1.3.**), integruojant kultūrinės edukacijos programas į neformalųjį vaikų švietimą, bendrojo ugdymo mokyklose sukuriant kultūrinių kompetencijų ugdymo modelį, kai įvairių meno žanrų kūrėjai lanko mokyklas, kad mokiniai galėtų pažinti ir suprasti meninę įvairovę.

Skatinant miesto miesto kultūros darbuotojų kompetencijų ugdymą bus organizuojami mokymai kultūros darbuotojams ir įstaigoms, padedant lavinti įgūdžius ir taikyti naujus metodus dirbant kultūros srityje (**P 1.3.2.1.**).

Eil. Nr.	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
PK 1.	Atvira ir kūrybiška bendruomenė			
T 1.1	Kultūros prieinamumo visiems miesto gyventojams didinimas			
U 1.1.1	*Modernizuoti ar kitaip atnaujinti kultūros įstaigų ir paslaugų infrastruktūrą			
P 1.1.1.1.	Naujai sukurti ir/ar pritaikyti (pvz., keičiant esamo objekto naudojimo būdą) inovatyvias ir patrauklias kultūros erdves	*kv. m *tūkst. asm./ proc.	*Naujai sukurtos ir/ar pritaikytos (pvz., keičiant esamo objekto naudojimo būdą) inovatyvios ir patrauklios kultūros erdvės *Asmenų, kurie pasinaudojo sukurta/ atnaujinta infrastruktūra, metinis skaičius ir dalis nuo visų miesto gyventojų	KMS Projektų skyrius, Kultūros skyrius
	*vnt per metus	*Renginių, organizuojamų atnaujintoje infrastruktūroje, skaičius		
	*vnt.	*Įgyvendintų pažangos projektų skaičius: 1. Modernizuoti kultūros centro „Žvejų rūmai“		

Eil. Nr.	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
			pastatą ir jo aplinką, pasiūlant veiklų aktualizavimo (ir naujų funkcijų) koncepciją 2. Atlikti Klaipėdos m. savivaldybės koncertinės įstaigos „Koncertų salė“ pastato kapitalinį remontą	
P 1.1.1.2	*Išplėtoti Bibliotekų-bendruomenės centrų tinklą	* tūkst.asm / proc.	* Asmenų, kurie pasinaudojo sukurta/atnaujinta infrastruktūra, metinis skaičius ir dalis nuo visų miesto gyventojų	*Kultūros skyrius
		*vnt	*Paslaugų, teikiamų naujai įrengtoje infrastruktūroje, skaičius	*Kultūros skyrius
		*vnt	* Bibliotekos filialų skaičius daugiabučių namų kvartaluose (išplėtojus modernių bibliotekų-bendruomenės namų tinklą)	* Turto skyrius, Kultūros skyrius
		*vnt	* Įgyvendintų pažangos projektų skaičius 1. Atlikti Bendruomenės centro-bibliotekos (Molo g. 60) pastato kapitalinį remontą 2. Pastatyti modernų Bendruomenės centrą-biblioteką pietinėje miesto dalyje	* Projektų skyrius, Kultūros skyrius
P 1.1.1.3.	Įtraukti nuolaidas ir patrauklius pasiūlymus į Klaipėdiečio kortelės programą, skirtus skatinti dalyvavimą kultūroje (25% nuolaida apsilankymams kultūros įstaigose ir pan.)	Asm. sk. per metus	Apsilankiusių renginiuose, spektakliuose, koncertuose, bibliotekose skaičius	KMS Projektų skyrius, Kultūros skyrius
		Asm. sk. per metus	Asmenų, pasinaudojusių teikiamomis Klaipėdiečio kortelės paslaugomis / nuolaidomis kultūros įstaigose, skaičius	
		*Proc	*Miestiečių, visiškai patenkintų Klaipėdos kultūriniu gyvenimu, dalis	*KMS Kultūros skyrius (tyrimų duomenys)
		*Tūkst. asm. per metus	*Kultūros įstaigų lankytojų skaičius	*KMS Kultūros skyrius

Eil. Nr.	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
P 1.1.1.4.	*Skatinti naujų paslaugų kūrimą, įtraukiant miesto bendruomenę	*Vnt. per metus	*Atnaujintų ir/ar naujų kultūros paslaugų skaičius miestui pavaldžiose kultūros įstaigose, įtraukiant miesto bendruomenę	*KMS Kultūros skyrius
		*Vnt.	*Įkurta knygos meno centro ekspozicija-parodų erdvė (vnt.)	
U 1.1.2.	*Sudaryti sąlygas moksleivių ir jaunimo kultūrinių ir kūrybinių iniciatyvų įgyvendinimui			
P 1.1.2.1	Vykdyti programas skirtas moksleivių ir jaunimo verslumui ir kūrybiškumui skatinti.	Vnt.	Programose dalyvavusių jaunų asmenų skaičius	Kultūros fabrikas, KMS Kultūros skyrius Jaunimo erdvės (atlikus struktūrizavimą ir atskyrus nuo Jaunimo centro); KMS Kultūros skyrius
P 1.1.2.2.	Įsteigti atvirą jaunimo erdvę, skirtą ugdyti jaunimo susidomėjimą menu ir kultūra	Vnt.	Įkurta jaunimo kultūrinių iniciatyvų erdvė	Jaunimo erdvės (atlikus struktūrizavimą); KMS Kultūros skyrius
		*Vnt.	*Sėkmingai įgyvendintų jaunimo projektų skaičius	
U 1.1.3.	Sukurti kultūros komunikacijos strategiją			
P 1.1.3.1.	Sukurti kultūros komunikacijos strategiją	Vnt.	Atliktas esamų kultūros bei meno reiškinių komunikavimo platformų vertinimas	KMS Kultūros skyrius (kartu su Klaipėdos uostu, Klaipėda ID, Turizmo informacijos centru)
		Vnt.	Sukurta kultūros komunikacijos strategija	
		Vnt.	Sėkmingai įgyvendintų jaunimo projektų skaičius	
U 1.1.4.	Nuolat vykdyti kultūrinės veiklos tyrimus ir stebėseną			
P 1.1.4.1.	Sukurti atvirą prieigą prie miesto kultūros lauko tyrimų bei aktualių savivaldybės dokumentų	vnt.	Viešai paskelbtų aktualių mokslinių darbų skaičius	KMS Kultūros skyrius (partneriai – aukštojo mokslo institucijos)
		vnt.	Viešai paskelbtų savivaldybės dokumentų skaičius	KMS Kultūros skyrius
P 1.1.4.2.	Vykdyti reguliarius visuomenės nuomonės tyrimus	Vnt.	Atliktų visuomenės nuomonės apklausų skaičius	KMS Kultūros skyrius
T 1.2.	Įvairių socialinių grupių ir kultūrinio sektoriaus partnerysčių stiprinimas			
U 1.2.1.	Įgyvendinti kūrybinių partnerysčių iniciatyvas			
P 1.2.1.1.	*Įgyvendinti kūrybinių partnerysčių iniciatyvas	*vnt. per metus	*kūrybinių partnerysčių metodiką naudojančių iniciatyvų skaičius	KMS Kultūros skyrius (partneriai – kultūros bei socialinės paskirties įstaigos, seniūnaičiai, daugiabučių namų)

Eil. Nr.	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
		*asm. per metus	*kūrybinių partnerysčių projektuose dalyvaujančių asmenų skaičius	administratoriai, laisvieji menininkai)
		asm. per metus	kūrybinių partnerysčių projektuose dalyvaujančių profesionalų skaičius	
U 1.2.2.	Skatinti savanorystę kultūros ir meno projektuose ir įstaigose			
P 1.2.2.1.	Skatinti savanorystę kultūros ir meno projektuose ir įstaigose	Asm. sk.	Asmenų savanoriaujančių savivaldybės pavaldžiose įstaigose skaičius	KMS Kultūros skyrius (partneriai – miesto savivaldybei pavaldžios įstaigos)
		Asm. sk.	Asmenų savanoriaujančių savivaldybės finansuotuose projektuose skaičius	
		Asm. sk. per metus	Asmenų, pasinaudojusių teikiamomis Klaipėdiečio kortelės paslaugomis / nuolaidomis kultūros įstaigose, skaičius	
T 1.3.	Kultūros darbuotojų ir miesto gyventojų kultūrinių kompetencijų stiprinimas			
U 1.3.1.	Skatinti miesto gyventojų kultūrinių kompetencijų ugdymą			
P 1.3.1.1.	Kurti kultūrinės edukacijos produktus ir paslaugas	Vnt.	Edukacinių produktų skirtingoms visuomenės grupėms skaičius	KMS Kultūros skyrius; savivaldybei pavaldžios kultūros įstaigos
		Asm. sk. per metus	Kultūros edukacijos veiklose įsitraukusių asmenų skaičius	
P 1.3.1.2.	*Kurti, kaupti, saugoti, tyrinėti ir populiarinti etninės kultūros elementus (pvz., Mažosios Lietuvos, kuršių paveldo) ir juos įveiklinti (pvz., panaudoti turizmo paslaugų plėtrai)	*Vnt. per metus	*Renginių, skirtų etninės kultūros, paveldo pristatymui ir sklaidai, skaičius	*KMS Kultūros skyrius, Etnokultūros centras
		*Asm. per metus	*Renginių dalyvių skaičius	
P 1.3.1.3	Skatinti moksleivių ir jaunimo kultūrinių kompetencijų ugdymą	Vnt.	Bendrojo ugdymo mokyklose įdiegtas kultūrinių kompetencijų ugdymo modelis	KMSA, Kultūros skyrius, Švietimo skyrius, bendrojo ugdymo įstaigos, Kultūros skyriui pavaldžios įstaigos Reikėtų, kad viena įstaiga koordinuotų tokio modelio parengimą
		Asm. sk.	Modelio veiklose dalyvaujančių ugdytinių skaičius	

Eil. Nr.	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
		Asm. sk./įstaigų sk.	Edukatorių ir dalyvaujančių kultūros įstaigų skaičius.	
U 1.3.2.	Skatinti miesto kultūros darbuotojų kultūrinių kompetencijų ugdymą			
P 1.3.2.1.	Organizuoti programas ir mokymus, skirtus kultūros darbuotojų įgūdžiams lavinti, taikyti naujus metodus dirbant kultūros srityje	Programų sk. per metus	Programų ir mokymų, skirtų kultūros sektoriaus darbuotojų (įskaitant NVO) kompetencijoms ugdyti, skaičius	Kultūros skyrius (partneriai - kitos kultūros įstaigos)
		Asm. sk. per metus	Asmenų dalyvavusių programose ir mokymuose skaičius	

16. PRIORITETINĖ KRYPTIS: KULTŪROS IR URBANISTINĖS PLĖTROS SINERGIJA

Klaipėdos miesto istorinė raida ir architektūrinis urbanistinis paveldas atskleidžia, kad kultūra turi būti neatskiriama urbanistinės plėtros procesų, miesto aplinkos pertvarkymo ir atnaujinimo sprendimų komponentė. Todėl būtina ne tik išlaikyti, bet ir skatinti naujas kultūros apraiškas ir įvairias praktikas miesto viešosiose erdvėse. Atsižvelgiant į dabartinės Klaipėdos miesto raidos aktualijas, ši sieki tikslinga realizuoti įtvirtinant kultūrą kaip vieną iš miesto teritorijos tvaraus vystymo veiksnių, kurio reikšmė sėkmingam gyvenamųjų rajonų atnaujinimui, apleistų teritorijų ir objektų konversijai (pritaikymui naujoms veikloms), esamų miesto viešųjų erdvių atgaivinimui ir plėtrai yra plačiai pripažįstama. Todėl tikslinga ne tik planuojant ar perplanuojant miesto erdves nagrinėti savitų Klaipėdos miesto kultūros apraiškų išsaugojimo ir puoselėjimo minėtose erdvėse poreikį bei galimybes, bet ir rengiant teritorijų planavimo bei techninius atskirų miesto teritorijų ir viešųjų erdvių atnaujinimo ir formavimo projektus numatyti zonas vietos kultūrai skleisti bei vietas pavienių meninių objektų kūrimui.

Prioritetiniai kultūros ir urbanistinės aplinkos erdvinės sąveikos laukai Klaipėdos kultūros strategijoje (modelis)

Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytus argumentus, būtina:

16.1 Tikslas: Kultūros ir meno priemonių gyvenamuosiuose rajonuose, rekreacinėse ir industrinėse teritorijose integravimas

Siekiant kultūros ir meno priemonių didesnio integravimo skirtingose viešosiose erdvėse (T 2.1.), būtina integruoti kultūros ir meno raiškos priemones gyvenamuosiuose kvartaluose (U 2.1.1.). Mieste gausu kompleksiskai sutvarkytų, kultūros bei meno priemonėmis įveikintų gyvenamųjų kvartalų arba erdvių, pritaikytų vietos bendruomenių laisvalaikiui ir poilsiui. Siekiant integruoti kultūros ir meno raiškos priemones gyvenamuosiuose kvartaluose, organizuojami dalinio finansavimo konkursai, poreikis formuojamas užsakant atitinkamas paslaugas meninių objektų viešosiose erdvėse sukūrimui (**P 2.1.1.1.**) Atnaujinant kvartalus numatomos vietos ir erdvės meniniams objektams. Sukuriamas viešai prieinamas sąrašas, kur galima statyti meninius objektus. Užtikrinama, kad viešosiose erdvėse meniniai atsirastų konkurso būdu, kurių metu atsižvelgiama ne tik į

ekspertinę nuomonę, bet ir į vietos bendruomenės poziciją. Miesto viešųjų erdvių pritaikymas bendruomenės kultūros poreikiams (**P 2.1.1.2.**) taip pat yra svarbi priemonė siekiant integruoti kultūros ir meno raiškos priemones gyvenamuosiuose kvartaluose.

Uosto ir kitos rekreacinės teritorijos prie vandens (parkai, paplūdimiai, pajūris, dviračių takai ir pan.) yra įveikintos (**U 2.1.2.**) pasitelkiant kultūros ir meninės raiškos priemones (**P 2.1.2.1.**), kurios pritraukia gyventojus ir miesto svečius ir užtikrina nuolatinį jų srautą. Bendradarbiaujant savivaldybei, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai, Klaipėdos turizmo ir kultūros informacijos centrui, NVO ir verslui, bus numatomos erdvės ir vietos meniniams objektams atsirasti. Meniniai objektai šiose erdvėse atsiranda viešo konkurso būdu. Skatinant vietos bendruomenių įsitraukimo į miesto viešųjų ir kitų laisvalaikio erdvių atnaujinimo procesus, konkurso metu bus atsižvelgiama ir į visuomenės nuomonę.

Eil. Nr.	Tikslas, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklio aprašymas	Atsakingas vykdytojas
PK 2.	Kultūros ir urbanistinės plėtros sinergija			
T 2.1.	Kultūros ir meno priemonių gyvenamuosiuose rajonuose, rekreacinėse ir industrinėse teritorijose integravimas			
U 2.1.1.	Integruoti kultūros ir meno raiškos priemones gyvenamuosiuose kvartaluose			
P 2.1.1.1.	Integruoti kultūros ir meno raiškos priemones gyvenamuosiuose kvartaluose	Vnt.	sukurtų meninių objektų viešosiose erdvėse skaičius	KMS Kultūros skyrius, Architektūros ir urbanistikos skyrius, Projektų skyrius
		Vnt.	iš dalies savivaldybės lėšomis finansuotų kultūros ir meno projektų skaičius	
P 2.1.1.2.	*Bendruomenės kultūros poreikiams pritaikyti viešąsias erdves	Vnt.	*Naujų viešųjų erdvių kultūrai skaičius	KMS Kultūros skyrius
		Vnt. per metus	*Renginių, organizuojamų atnaujintoje infrastruktūroje, skaičius	KMS Kultūros skyrius
		Vnt.	*Įgyvendintų pažangos projektų skaičius. Pažangos projektų sąrašas (detalesnė informacija pateikiama SPP 1 priede): 1. Modernizuoti (rekonstruoti, iš esmės transformuoti ir/ar kitaip įveikinti) Vasaros koncertų estradą	KMS Kultūros skyrius, Projektų skyrius
U 2.1.2.	Meninėmis priemonėmis atskleisti ir įveikinti rekreacines, uosto ir kitas teritorijas prie vandens			

Eil. №	Tikslas, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklio aprašymas	Atsakingas vykdytojas
P 2.1.2.1.	Meninėmis priemonėmis atskleisti ir įveikinti rekreacines, uosto ir kitas teritorijas prie vandens	Vnt.	sukurtų meninių objektų uosto ir kitose teritorijose prie vandens skaičius	KMSA, Kultūros skyrius (partneriai – Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Klaipėdos turizmo ir kultūros informacijos centras, NVO ir verslas)
		Vnt.	iš dalies savivaldybės lėšomis finansuotų kultūros ir meno projektų skaičius	

17. PRIORITETINĖ KRYPTIS: MENININKAMS – GERIAUSIOS SĄLYGOS KŪRYBAI IR KŪRYBINIAMS VERSLAMS PRADĖTI IR VYSTYTI

Klaipėda – miestas, kuriame menininkams sudarytos geriausios sąlygos kurti ir menams pristatyti. Menininkai puikiai jaučiasi ir jaučia, kad yra vertinami, keisdami socialinę situaciją, savo inovatyviomis idėjomis dalyvaudami miesto plėtros procesuose.

Sukurtos erdvės kūrybai ir inovacijoms, išvystyta kultūros verslo inkubatorių, bendradarbystės erdvių (angl. *HUB*) struktūra, sudarytos sąlygos startuolių kūrybiniam verslams. Kultūra ir menas stimuliuoja kūrybinių žinių perteikimą, plėtoja tinklus, dizainą ir produktus.

Bus siekiama sudaryti sąlygas įgyvendinti savo kūrybinius sumanymus tiek čia gyvenantiems, tiek atvykstantiems iš kitų regionų bei Europos šalių; sukurti meno rezidencijų platformą, kuri taptų ne tik kūrybos, bet ir bendruomenių susitikimų, edukacijos, tyrimų, kūrybinių industrijų laboratorijomis, šiuolaikinio meno katalizatoriais bei prodiuseriais.

Rezidencijoms bus panaudota esama ir kuriama nauja infrastruktūra konversinėse pramonės ir uosto teritorijose ir kt. Bus sukurtas paramos rezidencijoms ir menininkams modelis, kuriame bus derinamos tinkamos infrastruktūros sąlygos, specialios stipendijos kūrėjams, prioritetą teikiant kūrybos projektams, kurių sudedamoji dalis – edukacija su bendruomene ir aktyvi bendruomenės įtrauktis į kūrybos procesus, tarpkultūrinis bendradarbiavimas.

Bendradarbiaujant su Klaipėdos universitetu, Vilniaus dailės akademijos Klaipėdos fakultetu bei kitomis aukštosiomis mokyklomis, bus stiprinama studentų ir profesionalių kūrėjų sąveika. Menininkai taps korepetitoriais, kuratoriais, mentorais ir pan. Atvirose dirbtuvėse ir laboratorijose vyks kūrybos pamokos miesto gyventojams.

Derinant privataus ir viešojo sektoriaus finansavimo modelį, bus užtikrintos skaidrios atrankos konkursų sąlygos, prioritetą teikiant sąveikos ir bendruomenės įtraukties projektams.

Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytus argumentus, įgyvendinant šią kryptį išskiriami šie tikslai:

17.1. Tikslas: Kūrėjų pritraukimas į Klaipėdą kurti ir vystyti savo idėjas

Siekiant Klaipėdos miesto kultūros strategijos strateginio tikslo pritraukti kūrėjus iš Lietuvos, Europos ir kitų regionų kurti ir vystyti savo idėjas Klaipėdoje, turi būti sukurtas svetingumo paslaugų paketas menininkams rezidentams (**U 3.1.1.**). Svetingumo paketą sudarys rezidencijų centras, parama kūrybos, gyvenamųjų patalpų nuomai bei rezidentų stipendijos (**P 3.1.1.1.**). Žvejų rūmai bei Kultūros komunikacijų centras bus atsakingi už kūrybos patalpų teikimą ir rūpinimąsi rezidentų įtraukimu į Klaipėdos miesto kultūros lauką. Finansuojant menininkų rezidentų projektams, prioritetas teikiamas talentingiems ir aukštos kvalifikacijos menininkams, kūrybinių industrijų atstovams, jauniems kūrėjams, projektams, kuriuose numatyta Klaipėdos universiteto, Vilniaus dailės akademijos Klaipėdos fakulteto ir kitų aukštųjų mokyklų studentų, verslininkų įtrauktis bei projektams, kuriuose numatytos edukacinės veiklos ir bendruomenės įtrauktis. Meno rezidencijos aktyviai dalyvauja bendruomenių socialiniame gyvenime kaip edukacijos, tyrimų centrai, kūrybinių industrijų laboratorijos bei šiuolaikinio meno katalizatoriai.

Siekiant užtikrinti, jog Klaipėdos mieste yra pakankamai patrauklių ir inovatyvių erdvių, pritaikytų verslui, menininkų kūrybai bei inovatyvioms meno pristatymo formoms, turi būti sukurtos inovatyvios ir patrauklios kultūros erdvės (**U 3.1.2.**). Atsižvelgiant į Klaipėdos miesto strateginio plėtros plano tikslus bei atliktas galimybių studijas, prioritetingas erdvės Strategijos laikotarpiu bus (**P 3.1.2.1.**):

- 1) Klaipėdos centrinis paštas
- 2) Kultūros centras „Žvejų rūmai“
- 3) Bibliotekos įsteigimas pietinėje miesto dalyje
- 4) Klaipėdos miesto savivaldybei pavaldžių įstaigų remontai ir atnaujinimai (atsižvelgiant ir į I krypties 6 tikslą „Didinti kultūros prieinamumą visiems miesto gyventojams“)

Siekiant didinti netradicinių, alternatyvių erdvių, kurios būtų aktualios menininkams ir jaunimui, atsiradimą mieste, savivaldybė bendradarbiauja su privačiu sektoriumi ieškant alternatyvių kultūros erdvių (**P 3.1.2.2.**).

17.2. Tikslas: Kultūros finansavimo modelio sukūrimas

Siekiant stiprinti Klaipėdos kultūros ir kūrybos sektoriaus ekosistemos tvarumą, būtina parengti į bendruomenės poreikius orientuotą skaidrų kultūros projektų finansavimo modelį (**U 3.2.1.**). Siekiant užtikrinti ilgalaikių rezultatų pasiekimą, finansavimo prioritetai bus derinami su ilgalaikių ir trumpalaikių strategijų prioritetais. Prioritetas bus teikiamas ilgalaikiams meno projektams ir socialinėms programoms, orientuotoms į bendruomenės poreikius, vadinamųjų miegamųjų rajonų įveiklinimą, tarpinstitucinį bendradarbiavimą, inovacijas ir formų įvairovę, prioritetingų meno sričių plėtrą. Nuolat vykdoma finansuojamų projektų įgyvendinimo ir rezultatų stebėseną padės užtikrinti tęstinių projektų finansavimo stabilumą, finansuojamų projektų aukštą meninę kokybę (**P 3.2.1.1.**).

Siekiant įtraukti miesto verslo bendruomenę į kultūros lauko finansavimą bei sukurti papildomas lėšas kultūrinių iniciatyvų ir veiklų įgyvendinimui (U 3.2.2.), būtina sukurti motyvacinę savivaldybės teikiamų lengvatų verslo subjektams finansuojantiems kultūros ir meno projektus sistemą (P 3.2.2.1.). Pasinaudojant sėkmingai veikiančiu mokesčių lengvatų teikimo juridiniams asmenims, remiantiems reprezentacines Klaipėdos miesto sporto komandas, pavyzdžiu, sukuriamas analogiškas kultūros rėmimo modelis. Prisdėdami prie Klaipėdos kultūros įstaigų, projektų ir festivalių finansavimo, paramos teikėjai gauna nekilnojamojo turto ir valstybinės žemės nuomos mokesčių lengvatas.

17.3. Tikslas: Kūrybinių industrijų plėtros skatinimas

Siekiant skatinti kūrybinių industrijų plėtrą ir jų sukuriamą pridėtinę vertę Klaipėdos mieste, būtina skatinti kultūros sektoriaus verslumą (U 3.3.1.). Siekiant šio tikslo, parengiamos edukacinės verslumo skatinimo programos ir jų finansavimo modelis (P 3.3.1.1.). Edukacinės verslumo programos sukuria sąlygas visiems kultūros lauko dalyviams (menininkams, kūrybinių industrijų atstovams, kultūros ir kūrybinėms verslo įstaigoms, įmonėms) gilinti verslumo žinias. Kultūros fabrikas tampa menininkų ir kitų kultūros lauko dalyvių bei kūrybinių industrijų subjektų tarpsritinės ir verslumo edukacijos koordinatoriumi. Kultūros fabriko erdvėse organizuojami seminarai, dirbtuvės, mentorių konsultacijos. Taip pat bus organizuojami įvairūs vietiniai ir tarptautiniai kūrybinių industrijų renginiai: festivaliai, forumai, startuolių dirbtuvės (angl. *hackathon*), kurie skatins kūrybinių bei techninių inovacijų bei klasterių kūrimą (P 3.3.1.2.). Renginiuose dalyvaus: programuotojai, grafikos dizaineriai, grafinių sąsajų dizaineriai, skaitmeninių medijų kūrėjai, menininkai, projektų vadovai, verslo atstovai, bendruomenės nariai.

Siekiant skatinti konkurencingų paslaugų bei produktų kūrimą, būtina didinti skirtingų sektorių ir industrijų bendradarbiavimą (U 3.3.2.). Bendradarbiaujant su kultūros, mokslo ir verslo institucijomis, bus sukurta sinergiškai veikianti kūrybinių industrijų struktūra (P 3.3.2.1.). Pasinaudojant jau veikiančiomis erdvėmis kūrybai ir inovacijoms, išvystytais kultūros verslo inkubatoriais, bendradarbystės erdvių struktūra, sudaromos sąlygos startuolių kūrybiniam verslams. Veikiančios programos (pvz., „Kultūros fabriko“ trimetė skatinimo programa KI startuoliams iš kūrybos industrijos sričių, „Kultūros fabrike“ veikiantis KI / IT edukacijos centras, Pilies dirbtuvės) sujungiamos į bendrą kūrybinių industrijų sistemą. Taip pat bus suburiamos miesto aukštojo mokslo institucijų, kūrybinių industrijų ir meninių specialybių studentų atrinktosios (angl. *focus*) grupės, skirtos pramonės ir verslo įmonių produktų pristatymo, rinkodaros, vadybos ir kitoms problemoms spręsti (P 3.3.2.2.).

Eil. Nr.	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
PK 3.	MENININKAMS – GERIAUSIOS SĄLYGOS KŪRYBAI IR KŪRYBINIAMS VERSLAMS PRADĖTI IR VYSTYTI			
T 3.1.	Kūrėjų pritraukimas į Klaipėdą kurti ir vystyti savo idėjas			
U 3.1.1.	<i>Sukurti svetingumo paslaugų paketą menininkams rezidentams</i>			

Eil. Nr.	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
P 3.1.1.1.	*Sukurti Rezidencijų centrą	*Kompl.	*Sukurta kultūros ir kūrybinių industrijų sričių rezidencijų paslauga	KMSA, Kultūros skyrius, KKKC, Žvejų Rūmai
		*Asm. per metus	*Rezidencijų paslauga pasinaudojusių asmenų skaičius per metus	
U 3.1.2.	<i>Sukurti inovatyvias ir patrauklias kultūros erdves</i>			
P 3.1.2.1.	Kurti naujas bei pritaikyti esamas erdves kultūros ir bendruomenės reikmėms	*Kv.m.	*Naujai sukurtos ir/ar pritaikytos (pvz., keičiant esamo objekto naudojimo būdą) inovatyvios ir patrauklios kultūros erdvės	KMSA, Kultūros skyrius, Projektų skyrius (partneriai – NVO, laisvieji menininkai, ūkio subjektai)
P 3.1.2.2.	Skatinti alternatyvių kultūros ir kūrybos erdvių kūrimą	Vnt.	Alternatyvių erdvių skatinimo sistemos sukūrimas	KMSA, Kultūros skyrius (partneriai – NVO, laisvieji menininkai, ūkio subjektai)
T 3.2.	Kultūros finansavimo modelio sukūrimas			
U 3.2.1.	<i>Parengti į bendruomenės pokyčius bei poreikius orientuotą kultūros projektų finansavimo modelį</i>			
P 3.2.1.1	Parengti finansavimo modelį	Vnt.	Finansavimo modelio sukūrimas	KMSA, Kultūros skyrius
		Vnt.	Projektų, finansuotų pagal nustatytus prioritetus, skaičius	
U 3.2.2.	<i>Skatinti verslo paramą miesto kultūros laukui</i>			
P 3.2.2.1.	Sukurti motyvacinę savivaldybės teikiamų lengvatų verslo subjektams finansuojantiems kultūros ir meno projektus sistemą	Vnt. per metus	Lengvata pasinaudojusių verslų skaičius	KMSA, Kultūros skyrius
		Lėšos per metus	Papildomai pritrauktų lėšų iš verslo struktūrų dydis	
		Vnt. per metus	Lengvata besinaudojančių verslų finansuotų projektų skaičius	
T 3.3.	Kūrybinių industrijų plėtros skatinimas			
U 3.3.1.	<i>Skatinti kultūros sektoriaus verslumą</i>			
P 3.3.1.1.	Parengti edukacines verslumo	Vnt.	Sukurtas verslumo skatinimo programų finansavimo modelis	KMSA, Kultūros skyrius, Kultūros

Eil. Nr.	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
	skatinimo programas ir jų finansavimo modelį	Vnt.	Programa besinaudojančių subjektų skaičius	fabrikas (Klaipėda ID)
		Vnt.	Kultūros ir kitų sektorių partnerysčių skaičius savivaldybės lėšomis finansuotuose projektuose	
P 3.3.1.2.	Organizuoti kūrybinių industrijų renginius skirtus verslumo skatinimui	Vnt.	Suorganizuotų renginių skaičius	KMSA, Kultūros skyrius, Kultūros fabrikas (Klaipėda ID)
		Asm.	Dalyvių suorganizuotuose renginiuose skaičius	
U 3.3.2.	<i>Skatinti kūrybinių industrijų tarpsektorinį bendradarbiavimą</i>			
P 3.3.2.1.	Sukurti, bendradarbiaujant su kultūros, mokslo ir verslo institucijomis, sinergiškai veikiančią kūrybinių industrijų struktūrą	Vnt.	Jungtinės kūrybinių industrijų skatinimo programos	KMSA, Kultūros skyrius, Kultūros fabrikas (Klaipėda ID)
		Vnt.	Programose dalyvaujančių dalyvių skaičius	
		Vnt.	Erdvių, skirtų kūrybinių industrijų darbui ir jose reziduojančių kūrėjų/įmonių skaičius.	
P 3.3.2.2.	Įtraukti skirtingų sektorių atstovus į problemų, susijusių su kūrybinių industrijų plėtra, sprendimą	Vnt.	Trapsektorinių darbo grupių susitikimų skaičius	KMSA, Kultūros skyrius

17.4. ATVIRAS PASAULIUI DAUGIAKULTŪRIS MIESTAS.

Istorinė europietiška ir sovietinė patirtis, kultūros ir meno priemonės gali užtikrinti glaudų miesto bendradarbiavimą ir spartesnę integraciją į Vakarų pasaulį. Ši patirtis kartu gali tapti tiltu, padedančiu atskleisti vakarų pasauliui kaimynystės su agresoriumi patirtį ir padėti spartesnei Ukrainos integracijai į demokratinio pasaulio tinklą. Istoriskai sąlygotas miesto daugiakultūriškumas sukuria sąsajas su skirtingomis Vakarų Europos šalimis ir leidžia plėtoti bendradarbiavimo ryšius tarp skirtingų šalių institucijų. Toks kultūros daugiakultūriškumas ir įvairovė itin aktualu ir dabartiniame geopolitiniame kontekste, siekiant visų tautinių mažumų geresnės integracijos mieste. Miestas, turintis gana platų miestų partnerių tinklą, mieste veikiančias tautinių mažumų interesams atstovaujančias NVO, užsienio valstybių garbės konsulatus, ryšius su Lietuvoje veikiančiomis užsienio šalių ambasadomis bei kultūros institutais, esantis tarptautinių asociacijų ir tinklų nariu, turi maksimaliai išnaudoti šias savo stiprybes, vystydamas ilgalaikį ir tvarų tarptautinį kultūrinį bendradarbiavimą Rytų ir Vakarų kryptimis.

Esant gausiai tautinių mažumų bendruomenei, daugumą sudarančią lietuvių kilmės gyventojų grupei, reikia švietimo, kultūros bei meno priemonėmis ugdyti jų tarpusavio bendradarbiavimą ir komunikaciją, kultūrinių ypatumų pažinimą, patriotiškumą miesto atžvilgiu ir lojalumą Lietuvos Respublikai.

Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytus argumentus, įgyvendinant šią kryptį išskiriami šie tikslai:

17.5. Tikslas: Sąlygų stiprinti visų tautybių gyventojų kultūrų sąveiką sudarymas

Siekiant sudaryti sąlygas visų tautybių gyventojų kultūrų sąveikai, reikalinga skatinti visų tautybių gyventojų tarpusavio supratimą (**U 4.1.1.**). Tautinių mažumų interesams atstovaujančios ir kitos mieste veikiančios NVO, bendradarbiaudamos su Tautinių kultūrų centru, kultūros centru Žvejų rūmais, Etnokultūros centru, Mažosios Lietuvos istorijos muziejumi, verslo struktūromis, kiekvienais metais rengia projektus, didinančius visų tautybių gyventojų tarpusavio supratimą (**P 4.1.1.1.**). Tautinių kultūrų centras taip pat inicijuoja tarptautinio bendradarbiavimo projektus su mieste esančių tautinių mažumų etninių tėvynių institucijomis bei miestais partneriais. Į centro veiklą įtraukiamos visos mieste gyvenančios tautinės mažumos.

Visų tautybių gyventojų sąveikos taip pat bus siekiama skatinant tautinių bendruomenių integraciją į miesto gyvenimą (**U 4.1.2.**). Tautinių kultūrų centre veikia ilgalaikės pagalbos ir integracijos programos atvykusiems į miestą, pritaikytos prie jų skirtingų poreikių (karo pabėgėliams, užsienio studentams, atvykusiems dirbti) (**P 4.1.2.2.**). Integracijos programų kūrimą koordinuoja Tautinių kultūrų centras bendradarbiaujant su kitomis miesto kultūros įstaigomis (kultūros įstaigos ir jų padaliniai, pvz., Žvejų rūmai, viešųjų bibliotekų filialai), siekiant skatinti integraciją ir vietos kultūros pažinimą per kultūrinės veiklas (pvz., remiantis kitų šalių gerosiomis užsienio praktikomis).

Bendrojo ugdymo mokyklos naudojami miesto istorijos išskirtinės jūrinės ir pamario kultūros pažinimu grįstomis pilietiškumo ugdymo programomis, kuriose aktyviai dalyvauja lietuvių ir tautinių mažumų kilmės mokiniai (**P 4.1.2.3.**). Programų – metodinių priemonių mokykloms rengime dalyvauja Klaipėdos miesto istorijos mokytojai, aukštojo mokslo institucijos, Kultūros įstaigos (MLIM, Jūrų muziejus, Etnocentras ir t.t.), Įtraukios metodinės priemonės yra skirtos integruoti į istorijos ir pilietinio ugdymo pamokas 8 -10 klasių moksleiviams (Užpildomas pasirenkamasis 30 proc. turinys). Klaipėdos miesto savivaldybė užtikrina, kad priemonės būtų naudojamos visose miesto mokyklose.

Kitataučiai ir pabėgėliai naudojami specialiai jiems sukurta interneto svetaine ir mobilią programa, kurioje randa jų kasdieniam gyvenimui bei poreikių tenkinimui aktualią informaciją apie mieste veikiančias tautines bendrijas, sekmadienines mokyklėles, ugdymo, kultūros, socialinės paskirties įstaigas bei renginius (**P 4.1.2.4.**). Turizmo informacijos centruose ir kultūros įstaigose, naudojant moderniausias technologijas bei kitas priemones, teikiamos paslaugos visų mieste esančių tautinių mažumų atstovams (daugiakalbiai spektakliai ir kitokie renginiai, knygos bibliotekose kitataučių gimtąja kalba, audiogidai muziejuose, papildytos realybės programos ir pan.).

Siekiant didinti visų tautybių gyventojų kultūrinę sąveiką taip pat bus formuojamas visoms kultūroms draugiško miesto įvaizdis (U 4.1.3.). Tautinis kultūrų centras aktyviai skleidžia pozityvią informaciją apie kitataučių gyvenimo aktualijas Klaipėdoje, pasitelkiant skirtingus informavimo kanalus (socialiniai tinklai, televizija, radijas, spauda ir kt.). Sukurta medžiaga platinama ne tik vietos (miesto), bet ir platesniu lygmeniu.

17.6. Tikslas: Miesto kultūros lauko tarptautiškumo skatinimas

Siekiant didinti miesto kultūros lauko tarptautiškumą, būtina skatinti kultūros įstaigas dalyvauti tarptautiniuose projektuose bei tinkluose (P 4.2.1.1.). Savivaldybei pavaldžios kultūros įstaigos dalyvaus tarptautiniuose projektuose su partneriais kitose šalyse, taip ne tik stiprindamos savo kompetencijas, bet ir užmegzdamos ryšius su užsienio kultūros bendruomene ir pristatydamos jų kūrinius Klaipėdoje. Savivaldybė taip pat prisidės prie menininkų ir kūrėjų tarptautinio mobilumo, teikdama edukacines stipendijas, kurias kūrėjai galės naudoti geriau pažinti Europos ir tarptautinį kultūros bei kūrybos kontekstui, kurti partnerystės ryšius, integruotis į tarptautinio bendradarbiavimo tinklus (P 4.2.1.1.).

Eil. Nr.	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
PK 4.	ATVIRAS PASAULIUI DAUGIAKULTŪRIS MIESTAS			
T 4.1.	Sąlygų stiprinti visų tautybių gyventojų kultūrų sąveiką sudarymas			
U 4.1.1.	<i>Skatinti visų tautybių gyventojų tarpusavio supratimą</i>			
P 4.1.1.1.	Finansuoti projektus, skirtus skatinti visų tautybių gyventojų sąveiką	Vnt. Vnt.	Kultūrinę sąveiką skatinančių tęstinių projektų skaičius Tarptautinio bendradarbiavimo projektų su mieste esančių tautinių mažumų etninių tėvynių institucijomis skaičius	NVO (atstovaujančios tautinių mažumų interesams), Tautinių kultūrų centras, Žvejų rūmai, Etnokultūros centras, Mažosios Lietuvos istorijos muziejus
U 4.1.2.	<i>Skatinti tautinių bendruomenių integraciją į miesto gyvenimą</i>			
P 4.1.2.1.	?	Vnt.	Tautines miesto bendruomenes atstovaujančių organizacijų, dalyvaujančių miesto renginiuose, skaičius	NVO (atstovaujančios tautinių mažumų interesams), Tautinių kultūrų centras, kultūros centru Žvejų rūmai, Etnokultūros centras, Mažosios Lietuvos istorijos muziejus
P 4.1.2.2.	Kurti ilgalaikes integracijos programas atvykusiems kitataučiams	Vnt. Asm. skaičius	Ilgalaikių pagalbos ir integracijos programų atvykusiems užsieniečiams skaičius Pagalbos ir integracijos programose dalyvavusių asmenų skaičius	Tautinių kultūrų centras (partneriai – kitos kultūros įstaigos)
P 4.1.2.3.	Parengti ir įgyvendinti daugiakultūrio	Kompl.	Parengta metodinė priemonė	KMSA, Kultūros skyrius, bendrojo ugdymo

Eil. Nr.	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
	miesto istorijos pažinimu grįstas pilietiškumo ugdymo programos.	Vnt.	Bendrojo ugdymo mokyklose įvykusių pamokų, paremtų metodine priemone, skaičius	įstaigos
		Vnt.	Metodine priemone besinaudojančių mokyklų skaičius	
P 4.1.2.4.	Didinti kultūros paslaugų prieinamumą skirtingomis kalbomis	Vnt.	Sukurta ir nuolat palaikoma interneto svetainė bei mobili programa, teikianti informaciją apie kultūrinį gyvenimą skirtingomis kalbomis	KMSA, Kultūros skyriui pavaldžios institucijos
		Vnt.	Skaičius įstaigų, renginių, teikiančių paslaugas naujomis kalbomis	
<i>U 4.1.3.</i>	<i>Formuoti visoms kultūroms draugiško miesto įvaizdį</i>			
P 4.1.3.1.	Informacijos apie kitataučių gyvenimą mieste sklaida	Vnt.	Sėkmingai įgyvendintų medijos projektų skaičius	KMSA, Kultūros skyrius, Tautinių kultūrų centras
		Asm.	Auditorijos, kurią pasiekė įgyvendinti medijų projektai, dydis	
T 4.2.	Miesto kultūros lauko tarptautiškumo skatinimas			
<i>U 4.2.1.</i>	<i>Skatinti kultūros lauko tarptautiškumą</i>			
P 4.2.1.1.	*Skatinti kultūros įstaigų veiklos tarptautiškumą	*vnt. per metus	*Tarptautinių projektų, kuriuose dalyvauja Klaipėdos kultūros organizacijos, skaičius	*Kultūros skyrius
P 4.2.1.1.	Skatinti menininkų ir kūrėjų tarptautinį mobilumą	Asm. per metus	Asmenų, pasinaudojusių savivaldybės lėšomis finansuojamomis programomis / stipendijomis mobilumo veikloms, skaičius	Kultūros skyrius

18. JŪRINĖS KULTŪROS SKLAIDA

Klaipėda – miestas, kurio istoriją, tradicijas ir gyvenimo būdą formavo jo geografinė padėtis šalia Baltijos jūros. Nepaisant mieste vykstančių su jūrine kultūra susijusių renginių (pvz., Jūros šventė), pastebima, jog miesto bendruomenė nėra pakankamai įtraukta į tradicinę jūrinę kultūrą paženklintas veiklas. Su jūrine kultūra susijusios laisvalaikio praleidimo formos (pvz., žvejyba, buriavimas, laivyba) vis dar neprieinamos plačiajai

visuomenei. Siekiant praplėsti gyventojų įsitraukimą į su jūrine kultūra susijusias veiklas ir didinti jų supratimą apie krašto jūrinę kultūrą, mieste turėtų būti gausu tematinių jūrinių renginių, projektų, festivalių ir kitų iniciatyvų, suteikiančių galimybę miestiečiams patirti jūrinę kultūrą. Miesto kultūros įstaigose taip pat turėtų vykti unikalios, jūrinės kultūros pažinimą skatinančios edukacinės programos, skirtos įvairioms amžiaus grupėms.

Klaipėda taip pat turi potencialo, pasitelkiant jūrinių industrijų ir kultūros teikiamas galimybes, vystyti jūrinę ekonomiką, pažangios pramonės ekonomiką, kūrybinę ir paslaugų ekonomiką, jūrinį turizmą. Klaipėdoje turėtų būti skatinamos skirtingų sričių partnerystės kuriant paslaugas, renginius, vystant turizmą. Jūrinė kultūra turėtų tapti resursu kūrybai bei inovacijoms. Remiantis jūrine kultūra tematika, gali būti kuriamos tematinės partnerystės tarp kultūros ir kitų sričių organizacijų bei įstaigų.

Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytus argumentus, įgyvendinant šią kryptį išskiriami šie tikslai:

18.1. Tikslas: Jūrinės kultūros vystymas mieste

Siekiant jūrinės kultūros vystymo Klaipėdos mieste (**T 5.1.**), turi būti stiprinama jūrinė kultūra, skatinant kūrybiškumą ir plėtojant kultūrinę partnerystę (**U 5.1.1.** ir **P 5.1.1.1.**). Taip pat jūrinė kultūra turi būti integruojama į miesto kultūros lauką (**U 5.1.2.**), skatinant teminius jūrinius renginius, juos dalinai finansuojant (**P 5.1.2.1.**), skatinant miesto savivaldybei pavaldžias įstaigas vykdyti projektus orientuotus į jūrinę kultūrą (**P 5.1.2.2.**), bei stiprinant Klaipėdos, kaip Mažosios Lietuvos kultūros regioninio lyderio, pozicijas (**P 5.1.2.3.**), įtraukiant regioninius, nacionalinius ir užsienio partnerius, bei įsitraukiant į tikslinius kultūrinius tinklus ir / ar asociacijas.

18.2. Tikslas: Jūrinės kultūros sklaidos didinimas

Jūrinė kultūra yra svarbi Klaipėdos miesto dalis, kuri turėtų būti plačiau skleidžiama ne tik miesto, bet ir regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu mastu (**T 5.2.**). Siekiant šio tikslo, visų pirma būtina stiprinti jūrinės kultūros edukaciją (**U 5.2.1.**). Tam gali būti kuriamos unikalios programos, skirtos jūrinės kultūros edukacijai (**P 5.2.1.1.**), apimančios tokias veiklas kaip lankymasis muziejuose, ekskursijos po Klaipėdos uostą, teminiu jūrinių seminarų organizavimas ir pan. Siekiant jūrinės kultūros sklaidos taip pat svarbu formuoti Klaipėdos, kaip jūrinio miesto, įvaizdį nacionaliniu lygmeniu (**U 5.2.2.**) Tam reikalinga informacijos sklaida apie miesto jūrinę kultūrą, pasitelkiant nacionalinius kultūros portalus, turistinius vadovus ir reklamas, kuriose pabrėžiamas miesto unikalus jūrinis charakteris ir kultūra (**P 5.2.2.1.**) Taip pat svarbu skatinti miesto gyventojų ir organizacijų dalyvavimą jūrinių tematikos renginiuose ir šventėse, kurios padidintų suvokimą ir supratimą apie miesto jūrinį paveldą ir jūrinę kultūrą.

18.3. Tikslas: Jūrinio turizmo plėtra

Siekiant plėtoti jūrinį turizmą Klaipėdos mieste (T 5.3.), svarbu organizuoti tarptautinius kultūrinius renginius (U 5.3.1.), plėtojant tarptautines jūrines regatas (P 5.3.1.1.), bei stiprinant kasdien naudojamus vandens objektus, priemones (P 5.3.1.2.). Taip pat svarbu skleisti informaciją apie miesto jūrinę kultūrą bei tematinius renginius, kad jie taptų žinoma nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu.

Eil. №	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
PK 5.	JŪRINĖS KULTŪROS SKLAIDA			
T 5.1.	Jūrinės kultūros vystymas mieste			
<i>U 5.1.1.</i>	<i>*Stiprinti jūrinę kultūrą, skatinant kūrybiškumą ir plėtojant kultūrinę partnerystę</i>			
P 5.1.1.1.	Skatinti kultūrinę partnerystę jūrinė tematika	*vnt.	*Kasmet organizuojamų ir (ar) finansuojamų jūrinės tematikos renginių ir pan. iniciatyvų skaičius	*Kultūros skyrius, Ekonominės plėtros grupė
		*tūkst. asm. per metus	*Apsilankiusių savivaldybės finansuojamuose ar remiamuose jūrinės kultūros renginiuose skaičius	
		*vnt.	*Užsienio miestų (ir šalių), įtrauktų į ilgalaikę jūrinės kultūros partnerystę (trunkančią ilgiau kaip 1 m.), skaičius	
<i>U 5.1.2.</i>	<i>Integruoti jūrinę kultūrą į miesto kultūros lauką</i>			
P 5.1.2.1.	*Skatinti teminių jūrinių renginių organizavimą	*vnt. per metus	*Kultūros renginių skaičius	KMSA Kultūros skyrius, Kultūros skyriui pavaldžios kultūros įstaigos
		*vnt. per metus	*Renginių, kurių finansavimą iš dalies užtikrino savivaldybė, skaičius	
		*proc. nuo visų renginių	*Iš jų – renginių, pritraukiančių ne mažiau kaip 50 dalyvių, dalis	
P 5.1.2.2.	Skatinti miesto savivaldybei pavaldžias įstaigas vykdyti projektus orientuotus į jūrinę kultūrą	Vnt.	Projektų, kuriuos vykdo miestui pavaldžios įstaigos ir kurie yra susiję su jūrine kultūra, skaičius	KMSA Kultūros skyrius, miestui pavaldžios įstaigos
P 5.1.2.3.	*Sustiprinti Klaipėdos, kaip Mažosios Lietuvos kultūros regioninio lyderio, pozicijas	*vnt.	*Tikslinių kultūros tinklų ir/ar asociacijų, kurių narė yra Klaipėdos miesto savivaldybė, skaičius	*Kultūros skyrius, MLIM
		*vnt. per	*Įgyvendintų kultūros srities projektų, kuriuose dalyvauja	*Kultūros skyrius, MLIM

Eil. №	Prioritetinė kryptis, tikslai, uždaviniai, priemonės	Vertinimo rodiklio vertė	Vertinimo rodiklis ir jo aprašymas	Atsakingas vykdytojas
		metus (tarptautinių, nacionalinių, regioninių)	Klaipėdos atstovai, skaičius - tarptautinių - nacionalinių - regioninių	
		*vnt. ir asm. per metus	*Į tokių projektų veiklas įtrauktų organizacijų ir dalyvių skaičius	*Kultūros skyrius, MLIM
T 5.2. Jūrinės kultūros sklaidos didinimas				
<i>U 5.2.1. Stiprinti jūrinės kultūros edukaciją</i>				
P 5.2.1.1.	Sukurti unikalias programas jūrinės kultūros edukacijai	Vnt.	Programų, skirtų jūrinės kultūros edukacijai, skaičius kultūros įstaigose	KMSA Kultūros skyrius, Kultūros skyriui pavaldžios kultūros įstaigos
		Asm. per metus	Programose dalyvavusių asmenų skaičius	
<i>U 5.2.2. Formuoti jūrinio miesto įvaizdį nacionaliniu lygmeniu</i>				
P 5.2.2.1.	Skleisti informaciją apie miesto jūrinę kultūrą nacionaliniu lygmeniu	Vnt.	Sėkmingai įgyvendintų medijos projektų skaičius	KMSA, Kultūros skyrius, KKKC
		Asm.	Auditorijos, kurią pasiekė įgyvendinti medijų projektai, dydis	
T 5.4. Jūrinio turizmo plėtra				
<i>U 5.4.1. *Skatinti Klaipėdos turizmo plėtrą, organizuojant tarptautinius kultūrinius renginius</i>				
P 5.4.1.1.	Plėtoti tarptautines jūrines regatas	*vnt. per metus	*Organizuotų tarptautinių renginių skaičius	*Kultūros skyrius, Ekonominės plėtros grupė, KTKIC, „Klaipėdos šventės“
		vnt. per metus	Regatose dalyvavusių laivų skaičius per metus	
P 5.4.1.2	Stiprinti kasdien naudojamus vandens objektus, priemones (pvz, burlaivių įveiklinimas, renginiai)	*vnt. per metus	*Organizuotų tarptautinių renginių skaičius	

VI SKYRIUS ĮGYVENDINIMO PLANAS IR ALTERNATYVOS

20. Savivaldybės tarybai patvirtinus Strategiją, konkretūs Strategijos įgyvendinimo tikslai, uždaviniai ir priemonės, tikslų, uždavinių ir priemonių įgyvendinimo pažangą matuojantys rodikliai bei jų siektinos reikšmės, už tikslų, uždavinių ir priemonių įgyvendinimą atsakingi Savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai ar (ir) savivaldybės įstaigos, lėšų poreikis Strategijai įgyvendinti ir finansavimo šaltiniai kasmet bus integruojami į savivaldybės strateginius veiklos planus, o finansavimas jiems įgyvendinti bus numatomas savivaldybės biudžete.

21. Strategija bus integruota į Klaipėdos miesto savivaldybės strateginį plėtros planą 2021-2030 metams.

23. Strategijos įgyvendinimo stebėseną bus vykdoma kartu su Klaipėdos miesto savivaldybės strateginio plėtros plano stebėseną: kasmet iš atsakingų asmenų bus renkama informacija apie atliktus darbus, pasiektus rodiklius, rengiama ataskaita, kuri bus pristatoma Savivaldybės tarybai ir paskelbta visuomenei. Atsižvelgiant į Strategijos įgyvendinimo rezultatus ir besikeičiančius aplinkos veiksnius, Strategija, esant poreikiui, bus koreguojama ar papildoma.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Kultūros skyriaus Vyriausioji specialistė Lena Urbonavičiūtė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	KULTŪROS IR MENO POLITIKOS FORMAVIMO DARBO GRUPĖS POSĖDŽIO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-06-20, TAR1-91
Adresatas	–
Dokumentą pasirašė	Vicemerė Lina Šukytė-Korsakė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2024-06-20 08:28:33
Dokumentą pasirašė	Kultūros skyriaus Vyriausioji specialistė Lena Urbonavičiūtė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2024-06-20 08:53:16
Registratorius	Kultūros skyriaus Vyriausioji specialistė Lena Urbonavičiūtė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2024-06-20 08:53:37
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2024-06-20 atspausdino Kultūros skyriaus Vyriausioji specialistė Lena Urbonavičiūtė

Nuorašas tikras
Klaipėdos miesto savivaldybė
2024-06-20